

Voorstel

Onderwerp: Zienswijzeprocedure Halfjaarnota 2024 VRR	College van burgemeester en wethouders 12 november 2024	Zaaknummer 2024-095304
Portefeuillehouder Jolanda de Witte		Openbaar
Opsteller: Oomkens Merel		

Geadviseerd besluit

1. 1. De zienswijze op de Halfjaar Nota 2024 (omvattende de halfjaarrapportage 2024, een 3e begrotingswijziging voor 2024 en een 1e begrotingswijziging voor 2025) van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) vast te stellen en te versturen aan de VRR.

Raadsvoorstel

Inleiding

Middels de brief van 10 september 2024 is de Halfjaar Nota 2024 aan u aangeboden door de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR). In deze brief wordt de halfjaarrapportage 2024, een 3e begrotingswijziging voor 2024 en een 1e begrotingswijziging voor 2025 aan u voorgelegd voor de zienswijzeprocedure.

Halfjaarrapportage

In de Halfjaar Nota vindt u de halfjaarrapportage 2024: de voortgang op de doelstellingen zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2024. Deze doelstellingen komen uit het meerjarenbeleidsplan VRR 2023-2027 waarin ook de ontwikkelingen uit de ontwikkelagenda zijn verwerkt. Daarnaast vindt u in de Halfjaar Nota 2024 de 3e begrotingswijziging 2024 en 1e begrotingswijziging 2025.

Financiën 2024

Voor 2024 wordt financieel nu een positief resultaat verwacht van totaal iets meer dan € 1.000.000. Hiervan heeft € 506.000. betrekking op de ambulancezorg en € 497.000. op de andere programma's. Het positieve resultaat komt enerzijds door hogere inkomsten, zoals meer renteinkomsten en een hogere indexatie op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) en anderzijds door lagere kosten dan eerder werd verwacht. Er zal dan ook geen nacalculatie richting de gemeenten plaatsvinden.

Financiën 2025

Voor 2025 komt het resultaat nu uit op € 1.200.000. Dat is € 455.000. lager dan eerder werd verwacht. Dit wordt vooral veroorzaakt door een stijging van de personele lasten als gevolg van de nieuwe cao die hoger is uitgevallen dan eerder werd verwacht. Daarnaast zijn de kapitaalslasten voor 2025 geactualiseerd. Hierbij is rekening gehouden met de laatste ramingen voor investeringen en de benodigde financiering. In eerdere correspondentie heeft de VRR al aangegeven dat er oog is voor de financiële uitdagingen waar de gemeenten de komende jaren voor gesteld staan. De VRR voelt daarin een verantwoordelijkheid om te kijken hoe zij kan bijdragen aan deze uitdagingen naast het altijd doelmatig besteden van de aan haar toegekende budgetten en het efficiënt uitvoeren van haar wettelijke taken.

Zienswijze op de Halfjaarnota 2024 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

In de zienswijze complimenteren wij de VRR voor haar inspanningen met betrekking tot de financiën van 2024, wat resulteert in het ombuigen van een begroot tekort naar een positief resultaat. Hoewel dit niet resulteert in een lagere gemeentelijke bijdrage, zien wij het uitblijven van een nacalculatie als een positieve ontwikkeling.

Voor de financiën van 2025 doen wij opnieuw een oproep om de beschikbare financiële middelen zo doelmatig en efficiënt mogelijk in te zetten, gezien de financiën van de gemeenten onder druk staan. Hierbij wordt verwezen naar het verzoek dat op 18 juli jl. is gedaan, waarin aan de VRR een regionaal verzoek is gedaan tot het uitwerken van bezuinigingsscenario's.

Beoogd effect

Het geven van een zienswijze waarmee de gemeente sturing kan geven op de Halfjaar Nota 2024. Hiermee kan de VRR de afgesproken diensten en basisdienstverlening uitvoeren.

Argumenten

1.1 In de Wet gemeenschappelijke regelingen is vastgelegd dat er een zienswijzeprocedure opengesteld moet worden richting de deelnemende gemeenten.

Middels het indienen van een zienswijze kan de gemeenteraad haar invloed uitoefenen op beleid- en financiële keuzes van de VRR. Tevens kan de gemeenteraad in een zienswijze eventuele zorgen, aanvullingen en opmerkingen meegeven aan de VRR.

Overleg gevoerd met

Financieel adviseur

Kanttekeningen

N.v.t.

Uitvoering/vervolgstappen

In de Gemeenschappelijke Regeling VRR artikel 36.6 is bepaald, dat een begrotingswijziging van administratieve aard, waarbij het niveau van de dienstverlening van de VRR gelijk blijft en die geen

directe financiële consequenties impliceert, niet aan de raden van de deelnemende gemeenten hoeft te worden gezonden. Op verzoek van de Bestuurlijke Auditcommissie worden echter alle begrotingswijzigingen voor een zienswijze aangeboden aan de raden. Het Dagelijks Bestuur zal de ingekomen zienswijzen op 27 november 2024 behandelen. Definitieve besluitvorming vindt plaats tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur op 11 december 2024.

Financiën

De Halfjaar Nota 2024 omvat de halfjaarrapportage 2024, een 3e begrotingswijziging voor 2024 en een 1e begrotingswijziging voor 2025. De Halfjaar Nota beschrijft geen bijzondere afwijkingen ten opzichte van eerdere informatie. Het meest in het oog springende is dat er in 2024 géén nacalculatie van de inwonersbijdrage zal plaatsvinden. Voor 2024 wordt namelijk een positief resultaat verwacht van circa € 1.000.000,00 en voor 2025 van circa € 1.200.000,00.

U heeft de VRR in de zienswijze concept begroting 2025 gevraagd mee te denken over eventuele bezuinigingen op de begroting, omdat de regiogemeenten voor grote financiële uitdagingen staan. Ook de regiogemeenten hebben deze wens uitgesproken. De VRR heeft nog geen bezuinigingen doorgevoerd en is nog volop bezig het bestaande beleid, verwoord in de ontwikkelagenda scenario 2 'basis op orde', uit te voeren. Ook hierbij heeft men, vanwege eigen financiële problemen, vorig jaar getemporeerd. De VRR heeft desondanks aangegeven dat zij oog hebben voor de financiële uitdagingen waar de gemeenten de komende jaren voor gesteld staan. De VRR voelt daarin een verantwoordelijkheid om te kijken hoe zij kan bijdragen aan deze uitdagingen. In de 2e helft van dit jaar voert de VRR hierover gesprekken met het Algemene Bestuur.

Onlangs heeft de auditcommissie van de VRR een memo uitgebracht over onder andere de norm van de weerstandsratio. De huidige norm is 1. De VRR maakt voor de begrotingen onderscheid tussen een bruto en netto weerstandsratio. De norm van 1 wordt met name voor de bruto weerstandsratio vaak niet gehaald. Dat betekent dat men minder reserves heeft dan de financiële gevolgen van alle genoemde risico's in de paragraaf 'weerstandsvermogen en risicomanagement'. De auditcommissie stelt dat een lagere norm acceptabel is omdat de gemeenten conform artikel 26 'financiële verantwoordelijkheid' van de gemeenschappelijke regeling eventuele tekorten toch aan moeten vullen. De auditcommissie heeft voorgesteld de norm van de weerstandsratio te leggen tussen 0,5 en 0,8. Dat betekent dat de reserves matig tot voldoende moeten zijn om alle risico's af te dekken. Het voorstel is nog niet in de halfjaar nota verwerkt. Hieronder volgt een overzicht van de ontwikkeling van enkele ratio's, waaronder de weerstandsratio:

		Jaarrekening 2023	Begroting 2024	3e BW 2024	1e BW 2025 (uitgebracht in 2024)
Apparaatskosten		1% van totale kosten	1% van totale kosten	1% van totale kosten	1% van totale kosten
Externe inhuur		8% van totale kosten	2% van totale kosten	3% van totale kosten	3% van totale kosten
Overheadkosten		13% van totale kosten	14% van totale kosten	14% van totale kosten	15% van totale kosten
Agressiemeldingen		83	-	45	-
Ratio weerstandsvermogen (gehanteerd minimum 1,0)	Bruto	0,98	0,6	0,92	0,84
	Netto		-2,5	1,26	1,26
Netto schuldquote		23,7%	35,2%	22,20%	26,90%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		23,7%	35,2%	22,20%	26,90%
Solvabiliteitsratio		8,9%	0,3%	10,10%	9,50%
Structurele exploitatieruimte		1,1%	-2,7%	0,70%	0,10%

Inclusiviteitstoets

N.v.t

Communicatie/participatie na besluitvorming

N.v.t.

Bijlagen

1. Zienswijzebrief 2024-2025.docx
2. Aanbiedingsbrief zienswijzeprocedure Halfjaarnota 2024.pdf
3. Bijlage 1 Halfjaar Nota 2024 (incl. 3e BW 2024 en 1e BW 2025).pdf
4. Bijlage 2 6-maands monitor Ontwikkelagenda.pdf

CONCEPT RAADSBESLUIT

Onderwerp: Zienswijzeprocedure Halfjaarnota 2024 VRR		Zaaknummer:

De raad van de gemeente Albrandswaard,
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders op 12 november 2024,

BESLUIT:

1. 1. De zienswijze op de Halfjaar Nota 2024 (omvattende de halfjaarrapportage 2024, een 3e begrotingswijziging voor 2024 en een 1e begrotingswijziging voor 2025) van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) vast te stellen en te versturen aan de VRR.

Gemeente Albrandswaard

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
T.a.v. Dagelijks Bestuur
Postbus 9154
3007 AD Rotterdam

Uw brief van: 10 september 2024
Uw kenmerk: 127959
Bijlage(n): -

Ons kenmerk: 2024-095304
Contact: Merel Oomkens
Doorkiesnummer: 140180
E-mailadres: M.Oomkens@albrandswaard.nl
Datum: 6 november 2024

Betreft: : Zienswijze Halfjaar Nota 2024 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Geachte bestuur,

Op 10 september jl. heeft u ons de zienswijzeprocedure rondom de Halfjaar Nota 2024 van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) toegezonden. Dit omvat de halfjaarrapportage 2024, een 3^e begrotingswijziging voor 2024 en een 1^e begrotingswijziging voor 2025.

In deze brief treft u de concept zienswijze van de gemeenteraad van Albrandswaard. De zienswijze moet nog worden vastgesteld in de raadsvergadering van 16 december 2024.

Financiën 2024

Wij vinden het fijn dat de VRR meer aanvullende baten dan lasten vindt en daarmee een positiever saldo genereert. Dit vertaalt zich niet in een lagere bijdrage, maar geen stijging van de bijdrage wordt ook als positief en voorspelbaar aangemerkt.

Financiën 2025

De druk op de financiële positie van de VRR is in de afgelopen jaren sterk toegenomen. Zoals bekend staan ook de gemeentelijke financiën onder druk. Vandaar dat we blijvend oproepen om uw financiële middelen doelmatig en efficiënt te besteden.

Hoogachtend,

De gemeenteraad van Albrandswaard,

de griffier,

de voorzitter,

Eelco Groenenboom Msc MMC

Drs. Jolanda de Witte

Postadres

Postbus 9154
3007 AD Rotterdam

Bezoekadres

Wilhelminakade 947

Rotterdam

Telefoon

088-877 9913

E-Mail

SecretariaatKCA@vr-rr.nl>

Ons kenmerk

127959

Betreft

Aanbieding Halfjaar Nota VRR 2024

Datum

10 september 2024

Behandeld door

Mr. drs. A. Littooi

Aan de colleges van Burgemeester en
Wethouders van de gemeenten in de regio
Rotterdam-Rijnmond

Geacht college,

Het Dagelijks Bestuur heeft op 4 september jl. de Halfjaar Nota 2024 van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond behandeld en besloten deze voor de zienswijzeprocedure voor te leggen aan uw gemeente. Middels deze brief bied ik u de stukken aan met het verzoek deze door te zenden aan uw gemeenteraad voor een zienswijze.

De Halfjaar Nota VRR 2024 omvat de halfjaarrapportage 2024, een 3^e begrotingswijziging voor 2024 en een 1^e begrotingswijziging voor 2025.

In de Halfjaar Nota vindt u de voortgang op de doelstellingen zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2024. Deze doelstellingen komen uit het meerjarenbeleidsplan VRR 2023-2027 waarin ook de ontwikkelingen uit de ontwikkelagenda zijn verwerkt.

Financiën 2024

Voor 2024 wordt financieel nu een positief resultaat verwacht van totaal iets meer dan € 1.000k. Hiervan heeft € 506k. betrekking op de ambulancezorg en € 497k. op de andere programma's.

Het positieve resultaat komt enerzijds door hogere inkomsten, zoals meer rente-inkomsten en een hogere indexatie op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) en anderzijds door lagere kosten dan eerder werd verwacht. De lagere kosten bestaan uit lagere kapitaalslasten (afschrijvingen en rente) en personele lasten. Door uitstel van investeringen vallen de afschrijvingslasten lager uit. Er zal dan ook geen nacalculatie richting de gemeenten plaatsvinden.

Door het uitstel van investeringen in 2024 is ook minder financiering nodig dan waarmee eerder rekening was gehouden en daarmee dalen ook de rentelasten. De lagere personele lasten komen vooral, doordat wij terughoudend zijn met het invullen van vacatures in verband met de inspanningsverplichting die wij opgelegd hebben gekregen en doordat vacatures moeilijk ingevuld worden met de huidige arbeidsmarkt. Daarentegen valt de salarisstijging als gevolg van de nieuwe CAO wel hoger uit dan begroot.

Verder zijn er aanpassingen verwerkt in 2024 voor de reserveringen en voorzieningen voor kosten voor de FLO brandweer en het 2^e loopbaanbeleid. Bij de FLO is een reservering opgenomen om de stijging van deze kosten die worden verwacht op te kunnen vangen. En er is een voorziening opgenomen voor verlofsparen voor medewerkers die gebruik willen maken van

DOOR 010. Door deze regeling kan een medewerker er voor kiezen om langer als brandweerman/vrouw te blijven werken. Onderdeel van deze regeling is het opbouwen van 2 jaar (spaar)verlof.

Financiën 2025

Voor 2025 komt het resultaat nu uit op € 1.200k. Dat is € 455k. lager dan eerder werd verwacht. Dit wordt vooral veroorzaakt door een stijging van de personele lasten als gevolg van de nieuwe CAO die hoger is uitgevallen dan eerder werd verwacht.

Daarnaast zijn de kapitaalslasten voor 2025 geactualiseerd, zowel de afschrijvingen als de rente. Hierbij is rekening gehouden met de laatste ramingen voor investeringen en de benodigde financiering. In 2025 komt de 3^e tranche beschikbaar voor de versterking crisisbeheersing vanuit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR).

In eerdere correspondentie hebben wij al aangegeven, dat de VRR oog heeft voor de financiële uitdagingen waar de gemeenten de komende jaren voor gesteld staan. De VRR voelt daarin een verantwoordelijkheid om te kijken hoe zij kan bijdragen aan deze uitdagingen naast het altijd doelmatig besteden van de aan haar toegekende budgetten en het efficiënt uitvoeren van haar wettelijke taken. De colleges van de gemeenten zullen over dit proces in een aparte brief geïnformeerd worden. De uitkomsten van dit proces zijn nog niet meegenomen in de concept begrotingswijziging 2025 zoals deze nu voorligt in de Halfjaar Nota 2024.

Verdere besluitvorming

De zienswijzeprocedure neemt, conform de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen 12 weken in beslag. In de Gemeenschappelijke Regeling VRR artikel 36.6 is bepaald, dat een begrotingswijziging van administratieve aard, waarbij het niveau van de dienstverlening van de VRR gelijk blijft en die geen directe financiële consequenties impliceert, niet aan de raden van de deelnemende gemeenten hoeft te worden gezonden. Op verzoek van de Bestuurlijke Auditcommissie worden echter alle begrotingswijzigingen voor een zienswijze aangeboden aan de raden. Met de wijziging van de zienswijzeperiode naar twaalf weken is dit voor de 2^e begrotingswijziging niet in te plannen. Conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 22 september 2021 wordt daarom voor de 2^e begrotingswijziging een afwijkende zienswijzeperiode van 8 weken aangehouden, mits het om een administratieve wijziging gaat, en loopt van 10 september 2024 tot en met 5 november 2024. Het Dagelijks Bestuur zal de ingekomen zienswijzen op 27 november 2024 behandelen. Definitieve besluitvorming vindt plaats tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur op 11 december 2024.

Hoogachtend,

ing. A. Aboutaleb
Voorzitter

mr. drs. A. Littooij
Secretaris

Bijlage:

1. Halfjaar Nota 2024 (inclusief 3^e begrotingswijziging 2024 en 1^e begrotingswijziging 2025)
2. Overzicht voortgang ontwikkelagenda

Halfjaar Nota 2024 (Inclusief 3^e begrotingswijzing 2024 en 1^e begrotingswijzing 2025)

13 september 2024

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Voorwoord

Beste Lezer,

Het eerste half jaar van 2024 ligt alweer achter ons. In deze halfjaarrapportage delen wij de realisatie van dit eerste half jaar 2024, de 3de begrotingswijziging 2024 en de 1ste begrotingswijziging 2025. Met het beleidsplan als routekaart voor onze organisatie, is het telkens manoeuvreren binnen deze uitgestippelde route en de veranderingen van deze tijd. Met nieuwe vormen van crises, als gevolg van klimaatverandering, de energietransitie, geopolitieke dreiging of digitalisering, staat de kracht van de samenleving en de weerbaarheid van onze inwoners onder spanning. De inwoners moeten kunnen blijven rekenen op zorg en veiligheid. Dit vraagt om een wendbare organisatie, waar risico's zijn voorbereid, kennis en expertise gedeeld wordt en wij ons continu blijven ontwikkelen binnen de snelheid van dit veranderende tijdperk.

Dit eerste half jaar kunnen wij terugkijken op een aantal mooie mijlpalen binnen onze organisatie.

Medewerker van de toekomst

De effort die vorig jaar is ingezet voor de realisatie van een landelijke regeling PTSS voor onze hulpverleners, moet leiden tot een landelijke regeling ten aanzien van PTSS als beroepsziekte. in het komende najaar. Ondertussen werken wij door aan de preventieve maatregelen voor onze medewerkers. Met de recente introductie van de MCU (Mental Check Up) gesprekken en de zelfscreeener kan mentale overbelasting tijdig worden herkend. Ook een betere samenwerking met de Arbodienst in het voorkomen van langdurig verzuim, hebben geleid tot een lichte daling van verzuim in het eerste halfjaar van 2024.

Voor de Brandweer zijn 2 gediplomeerde instructeurs opgeleid en is opleidingsruimte voor ruim 60 nieuwe medewerkers gecreëerd. Door een verhoging van het aantal oefendagen, raken nieuwe medewerkers geoefend en blijven onze huidige medewerkers vakbekwaam. Tegelijk blijft de personele capaciteit voor brandvrijwilligers aandacht vragen, naast de stijging voor het aantal verlofuren welke mede het gevolg zijn van de extra uren die gedraaid worden door de verhoogde uitstroom van repressief personeel. Hiermee geven we invulling aan de afspraken in de ontwikkelagenda.

De medewerkers van de meldkamer ambulancezorg zijn met ingang van 1 januari 2024 organisatorisch ondergebracht bij het programma ambulancezorg. Zo wordt verder gewerkt aan verdere integratie in het proces ambulancezorg.

Uit de analyse van Agressie en Geweld blijkt een stijging in de meldingen van verbaal en fysiek geweld. De oorzaak wordt gelegd bij psychische aandoeningen in combinatie met alcohol en drugs.

Hoge lat

Met de realisatie van het Handboek brandbestrijding Hoogbouw hoger dan 70 meter, is het beleid vastgesteld. Met twee landelijke voorlichtingsbijeenkomsten en een internationale voorlichtingsbijeenkomst in de afgelopen periode wordt kennis gedeeld en geborgd.

Voor de ARR is het opnieuw behalen van de HKZ-certificaat (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector) voor kwaliteit en patiëntveiligheid voor de komende periode van 3 jaar wel een mooie mijlpaal. In het Kwaliteitskader ambulancezorg, de basis voor het monitoren en verbeteren van kwaliteit van zorg, zijn inmiddels 13 van de 23 signalen geborgd en worden geanalyseerd en beoordeeld.

Klimaatverandering

Het klimaat in het afgelopen half jaar stond in onze regio vooral in het teken van regen en wateroverlast. Het kernteam Klimaatveiligheid brengt de impact van klimaatverandering in kaart op multidisciplinair niveau. De risico's van klimaatveiligheid worden in een vertaalslag van de Europese handreiking voor klimaat veroorzaakte rampen bij industriële bedrijven, verwerkt binnen het landelijke programma.

Als het gaat om het behouden en vergroten van de weerbaarheid van de inwoners van onze regio, blijft de veiligheidsregio zich inzetten voor het behoud van de WAS-palen. Zo heeft onze inzet inmiddels geleid tot het aannemen in de Tweede Kamer van een motie tot behoud van de WAS-palen en heeft de vorige minister aangegeven met een aantal Veiligheidsregio's maatwerkafspraken te willen maken.

Energietransitie & Digitalisering

Als VRR worden wij, ondanks de achterblijvende wet- en regelgeving op het gebied van de energietransitie, steeds vaker betrokken bij complexere adviestrajecten (o.a. Carbon Capture Storage project). Zo zijn wij onderdeel van Novex Rotterdamse Haven, het spoor omgevingsveiligheid binnen het nationale programma en is er een strategisch kader voor de VRR vastgesteld en een regisseur aangesteld.

Voor een effectieve en slagvaardige crisisbeheersing en incidentbestrijding is het Veiligheids Informatie Knooppunt (VIK voorheen MIC) nu 24/7 operationeel. De aansluiting op directie Risico en Crisisbeheersing is een feit en er is actief bijgedragen aan het opstellen van het landelijke meerjarenplan 2024- 2028 van de Vakraad Risico-en Crisisbeheersing.

Een model voor de definiëring en onderscheiding van (nieuwe) typen crises wordt momenteel getoetst bij de crisisorganisatie en worden ramp- en incidentbestrijdingsplannen geactualiseerd of opgesteld.

Cyber

Vanuit FERM wordt, op het gebied van cybergevolgbestrijding, gewerkt aan een meer proactieve rol qua informatiepositie en netwerk. In het afgelopen half jaar is bij een aantal regionale workshops gekeken naar de kwetsbaarheid van de zorg, de wereld van de cybercriminelen, de rol van de politie, het haven en-industriegebied en hoe we om kunnen gaan met een cyberincident in ROT-verband. Zo heeft er in juni ook een regionale oefening voor cybergevolgbestrijding plaatsgevonden en wordt er gewerkt aan het in kaart brengen van de vitale kwetsbare objecten in onze regio. Ook is er afstemming met ILT over de cyberrisico's bij industriële bedrijven daar waar het gaat om incidentbestrijding.

Evenementen en Crisisbeheersing

Een knap staaltje werk dit eerste halfjaar, als het gaat om het leveren van zorg en veiligheid, was de inzet op de Rotterdamse Marathon op 14 april 2024. De ambities voor de groei van het evenement worden nauwgezet gevolgd. Een stuk geschiedenis werd op de Maasvlakte letterlijk opgeblazen met de Bomontmanteling aan de Claes de Vrieselaan op 30 mei. Het bleek een van de lastigste ontmantelingen voor de collega's van Defensie, maar de ontmanteling is mede door de multidisciplinaire samenwerking onder leiding van de gemeente goed voorbereid en verlopen.

De evaluatie van het extreem geweld aan het Heijman Dullaertplein en het Erasmus Medisch Centrum is afgerond. In de evaluatie is waardering te lezen over het optreden van de hulpverleners en de crisisorganisatie in deze bijzondere situatie met grote impact op de samenleving. Vanzelfsprekend gaan we met de leerpunten aan de slag.

Tot slot kan ik met trots delen dat met de vernieuwde website en app van Rijnmondveilig er een definitieve stap is gezet in het versterken van onze samenleving en vergroten van de weerbaarheid van onze inwoners. Vanaf begin september wordt de vernieuwde omgeving van ons crisis-en incidentencommunicatieplatform op ludieke wijze gelanceerd en de langdurige campagne ingezet. Ik heb het volste vertrouwen in de continue vorderingen die door onze medewerkers worden gemaakt en kijk uit naar het tweede deel van 2024!

Arjen Littooi
Algemeen directeur

Bestuurlijke samenvatting

De eerste helft van dit jaar zit er inmiddels op en in deze Halfjaar Nota nemen wij u mee in wat wij het afgelopen half jaar hebben bereikt en hoe wij er financieel voorstaan. Deze Halfjaarnota dient naast de halfjaarrapportage tevens als 3^e begrotingswijziging 2024 en 1^e begrotingswijziging 2025.

Vorig jaar is op een aantal doelstellingen van de Ontwikkelagenda getemporiseerd. Dit jaar is weer actief aan deze doelstellingen gewerkt en zijn de eerste resultaten zichtbaar. Ook aan de andere doelstellingen is het afgelopen halfjaar invulling gegeven en deze ontwikkelingen lopen goed op schema.

Begrotingswijziging 2024:

Voor 2024 wordt financieel nu een positief resultaat verwacht van totaal iets meer dan € 1.000k. Hiervan heeft € 506k. betrekking op het programma ambulancezorg en € 497k. op de andere programma's.

Het positieve resultaat komt enerzijds door hogere inkomsten, zoals meer rente-inkomsten en een hogere indexatie op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) en anderzijds door lagere kosten dan eerder werd verwacht. De lagere kosten bestaan uit lagere kapitaalslasten (afschrijvingen en rente) en personele lasten. Door uitstel van investeringen vallen de afschrijvingslasten lager uit.

Door het uitstel van investeringen in 2024 is ook minder financiering nodig dan waarmee eerder rekening was gehouden en daarmee dalen ook de rentelasten. De lagere personele lasten komen vooral, doordat wij terughoudend zijn met het invullen van vacatures in verband met de inspanningsverplichting die wij opgelegd hebben gekregen en doordat vacatures moeilijk ingevuld worden met de huidige arbeidsmarkt. Daarentegen valt de salarisstijging als gevolg van de nieuwe CAO wel hoger uit dan begroot.

In de 3e begrotingswijziging 2024 zijn verder aanpassingen verwerkt in de reserveringen en voorzieningen voor kosten voor de FLO-brandweer en het 2e loopbaanbeleid. Voor de FLO-brandweer is een reservering opgenomen om de stijging voor deze kosten die de komende jaren wordt verwacht op te kunnen vangen. Door deze werkwijze blijven de kosten tot 2037 voor de FLO vrijwel gelijk. Na 2037 zullen ze gaan dalen. Er is een voorziening opgenomen voor verlofsparen voor medewerkers die gebruik maken van DOOR010. De regeling van het 2e loopbaanbeleid wordt op het moment herijkt en medewerkers kunnen er voor kiezen om langer als brandweerman te blijven werken. Uit een enquête is gebleken dat veel medewerkers hiervoor kiezen. Onderdeel van deze regeling is het opbouwen van 2 jaar verlof.

Begrotingswijziging 2025:

Voor 2025 komt het resultaat nu uit op €1.200k. Dat is € 455k. lager dan eerder werd verwacht. Dit wordt vooral veroorzaakt door een stijging van de personele lasten als gevolg van de nieuwe CAO die hoger is uitgevallen dan eerder werd verwacht. Daarnaast zijn de kapitaalslasten voor 2025 geactualiseerd, zowel de afschrijvingen als de rente.

Hierbij is rekening gehouden met de laatste ramingen voor investeringen en de benodigde financiering. In 2025 komt de 3^e tranche beschikbaar voor de versterking crisisbeheersing vanuit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR).

Programma's (x € 1.000)	2e BW 2024	Wijzigingen	3e BW 2024	Begroting 2025	Wijzigingen	1e BW 2025
Ambulancezorg	63.556	949	64.504	63.556	0	63.556
Brandweertzorg	99.053	1.252	100.305	103.579	667	104.246
Risico- en Crisisbeheersing	15.096	1.762	16.858	14.092	1.548	15.640
Overhead	31.198	-1.303	29.895	32.012	696	32.709
Vennootschapsbelasting		0			0	
Financieringsfunctie	681	-37	644	789	-215	575
Totaal lasten	209.584	2.622	212.207	214.028	2.697	216.725
Ambulancezorg	68.422	1.553	69.975	68.422	0	68.422
Brandweertzorg	120.756	804	121.561	130.540	96	130.636
Risico- en Crisisbeheersing	16.726	4.045	20.771	15.275	2.234	17.508
Overhead		310	310		82	82
Vennootschapsbelasting		0			0	
Financieringsfunctie	508	492	1.000	419	-19	400
Totaal baten	206.413	7.204	213.616	214.656	2.393	217.049
Resultaat voor bestemming	-3.172	4.581	1.409	628	-304	324
Ambulancezorg					0	
Brandweertzorg	661	1.074	1.735	596	268	864
Risico- en Crisisbeheersing					0	
Toevoeging bestemmingsreserve	661	1.074	1.735	596	268	864
Ambulancezorg	199	-132	66	199	0	199
Brandweertzorg	1.844	-584	1.261	1.426	-458	967
Risico- en Crisisbeheersing		0		0	575	575
Onttrekking bestemmingsreserve	2.043	-716	1.327	1.624	117	1.741
Resultaat na bestemming	-1.789	2.791	1.002	1.656	-455	1.200
Verwachte nacalculatie gemeentelijke bijdrag	1.789	-1.789			0	
Resultaat na nacalculatie	-	1.002	1.002	1.656	-455	1.200

Meerjarenperspectief:

In deze halfjaarrapportage is ook een meerjarenperspectief opgenomen. In dit meerjarenperspectief is vanaf 2026 rekening gehouden met de bijdrage vanuit de BDuR. In het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet is opgenomen dat Specifieke uitkeringen (Spuk's) worden overgeheveld naar het gemeentefonds met een bezuiniging van 10%. De vraag is of de BDuR ook onder deze regeling valt en welke consequenties dit heeft voor de veiligheidsregio. Gesprekken hierover worden gevoerd met de Minister. Voor de jaren na 2025 worden er positieve resultaten verwacht.

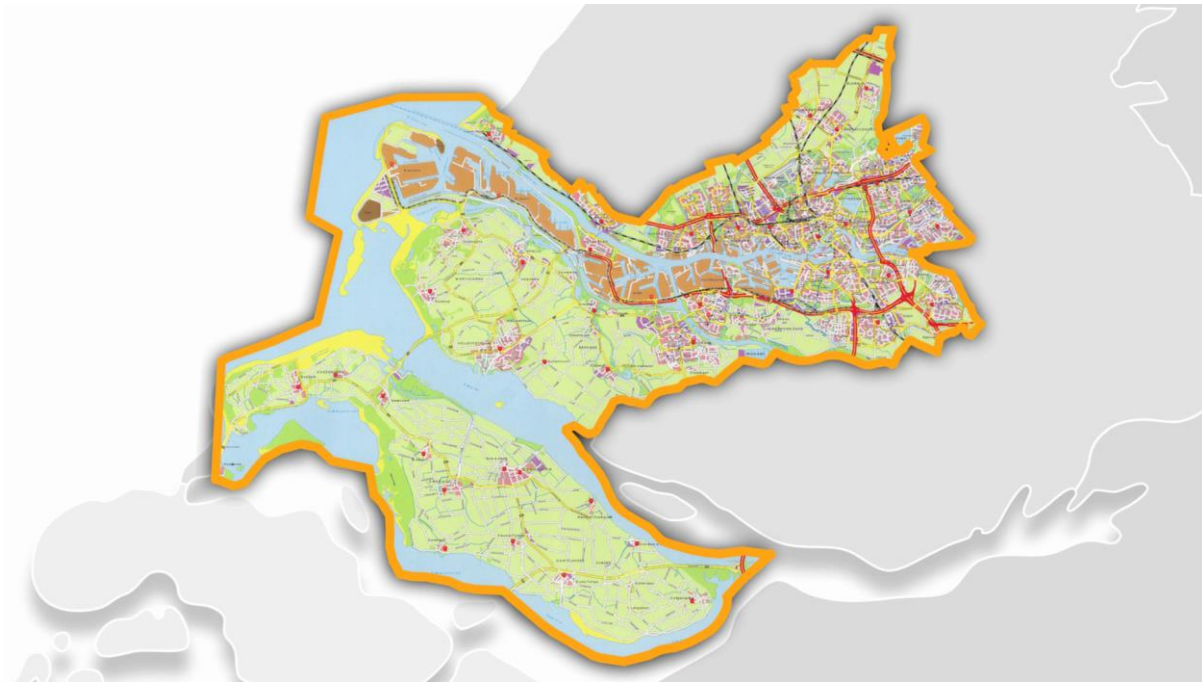
Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Bestuurlijke samenvatting	5
1 Programma's 2023	8
1.1 Algemeen.....	8
1.2 Ambulancezorg	11
1.3 Brandweerzorg	14
1.4 Risico- en Crisisbeheersing en GHOR	25
2 Paragrafen.....	34
2.1 Bedrijfsvoering	34
2.2 Openbaarheidsparaagraaf	39
2.3 Weerstandsvermogen en risicomanagement	40
2.4 Ontwikkeling van de Financiering.....	46
3 Financiën	50
3.1 Financiële ontwikkelingen	50
3.2 Overzicht van baten en lasten per programma 2024-2028.....	53
3.3 Verschillenanalyse per programma.....	54
3.4 Overzicht van baten en lasten – structureel en incidenteel.....	62
3.5 Overzicht van baten en lasten – taakvelden.....	62
3.6 Ontwikkeling van het Eigen vermogen	63
3.7 Ontwikkeling van de voorzieningen	67
3.8 Financiële positie	68
3.9 Investerings en kapitaallasten.....	70
3.10 Ontwikkeling van de Financiering.....	75
3.11 Gemeentelijke bijdragen	76

1 Programma's 2023

1.1 Algemeen

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) is een overheidsorganisatie die namens de 13 gemeenten in de regio taken uitvoert op het gebied van rampenbestrijding, crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweezorg, ambulancezorg en geneeskundige hulpverlening. De VRR staat voor 'samen sterk' in hulp- en zorgverlening en in risico- en crisisbeheersing. Zij doet dit door een gezamenlijke inzet van hulpverleningsdiensten, burgers en bedrijfsleven. Alle inspanningen zijn gericht om schade en leed bij incidenten te voorkomen en/of beperken.

De deelnemende gemeenten aan de VRR zijn:

Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Goeree Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Voorne aan Zee (voorheen Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne).

Het verzorgingsgebied van de VRR heeft een oppervlakte van 865,6 km². Ruim 1,3 miljoen inwoners leven verspreid over dertien gemeenten. Het gebied is complex, divers en dynamisch. Verstedelijkte gebieden (met hoogbouw en bijzondere bouw), havens en industriële complexen worden afgewisseld met dunbevolkte plattelandsgebieden. De samenstelling van de bevolking varieert sterk. In oude stadswijken van het stedelijk gebied spelen volop grootstedelijke problemen.

Midden in de regio ligt een wereldhaven met scheepvaart, transport- en overslagbedrijven, petrochemische industrie, visserij, financiële en zakelijke dienstverlening. De aanwezigheid van het haven- en industriegebied bepaalt voor een groot deel het risicovolle karakter van de regio. De regio Rotterdam-Rijnmond heeft zo'n 100 bedrijven die vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo). Rondom deze industrie wonen, werken en recreëren veel mensen.

Een groot deel van het (woon)gebied ligt beneden zeeniveau en wordt beschermd door duinen, dijken en deltawerken met hun beweegbare stormvloedkeringen.

Rotterdam-Rijnmond is een belangrijk verkeersknooppunt voor zowel personen als goederen en gevaarlijke stoffen. Het vervoer verloopt via complexe vaarwegen, spoorwegen en autowegen en door ondergrondse buisleidingen. Daarnaast vliegen charter- en lijnvluchten met middelgrote passagiersvliegtuigen van en naar Rotterdam The Hague Airport. De ligging van woon- en industriegebieden rondom de rivieren zorgt ervoor dat veel bruggen en tunnels in het gebied aanwezig zijn, die bovendien veelal aan grootschalig onderhoud of renovatie toe zijn met bereikbaarheidsproblemen tot gevolg.

In de regio vinden bovendien regelmatig grootschalige evenementen plaats. Van grote voetbalwedstrijden in stadion Feyenoord (de Kuip) tot de Rotterdam Marathon of de Wereldhavendagen. Daarnaast vinden jaarlijks nog tal van muziekfestivals, wielerrondes, grote braderieën en demonstraties plaats.

De VRR is voortdurend scherp op maatschappelijke ontwikkelingen, innovatie en de vertaling daarvan naar veiligheid. Maatschappelijke, bestuurlijke en technologische ontwikkelingen hebben invloed op ons werk. Zo hebben we te maken met een toenemende vergrijzing, klimaatverandering, de energietransitie en neemt de concentratie van mensen en bedrijven in dunbevolkte gebieden al jaren af, terwijl het in dichtbevolkte gebieden juist verder toeneemt. Daarbij is onze manier van communiceren, zakendoen en samenwerken compleet veranderd. De economische en maatschappelijke afhankelijkheid leidt tot complexere incidenten en grotere effecten, terwijl risico's steeds minder worden geaccepteerd in de sterk geïndividualiseerde samenleving.

Het risicoprofiel van de regio Rotterdam-Rijnmond is de basis voor de jarenlange traditie van multidisciplinaire samenwerking en de vooruitstrevende wijze waarop deze regio met risico's, incidenten en de voorbereiding op crises omgaat. De VRR is het platform waar alles samenkomt. Maar wij kunnen niet zonder onze partners. We werken continu samen met een groot aantal partners om de regio veilig te houden. Het gaat dan om de 13 gemeenten, GGD, Gezamenlijke Brandweer, Politie, waterschappen, DCMR, Defensie, OM, Havenbedrijf, acute zorg etc.

In de jaren voorafgaand aan het Beleidsplan VRR 2023 – 2027 is in opdracht van het Algemeen Bestuur een onderzoek geweest naar de vraag of de omvang van de financiering nog past bij het huidige takenpakket van de VRR, zodat het gewenste veiligheidsniveau in overeenstemming was met de begrotingsomvang (Ontwikkelagenda). Tijdens dit proces heeft het Algemeen Bestuur besloten dat de basisdienstverlening van de VRR op orde gebracht moet worden om te voldoen aan de huidige eisen. Er is besloten om over te gaan tot de uitvoering van het zogenoemde Scenario 2 – De basis op orde. De uitwerking van dit besluit is verwerkt in het Beleidsplan VRR 2023-2027. In dit beleidsplan leest u wat u in de komende jaren van ons mag verwachten en hoe wij ons verder ontwikkelen om ook de incidenten van de toekomst het hoofd te kunnen bieden. In de begroting van 2024 heeft u kunnen lezen, welke ontwikkelingen dit jaar op de planning stonden. In deze Halfjaarnota kunt u lezen, wat wij tot nu toe al hebben bereikt.

Vanuit het Ontwikkelagenda traject is voor onderstaande doelstellingen geld toegekend. Vanaf 2023 wordt jaarlijks een bedrag toegevoegd aan de gemeentelijke bijdrage voor de Ontwikkelagenda. De gemeentelijke bijdragen worden conform de indexeringsbrief van de gemeenten geïndexeerd. De kosten die in de begroting zijn opgenomen zijn gebaseerd op de toegekende bedragen voor de betreffende jaren en geïndexeerd met kostenstijging zoals deze ook voor de andere kostensoorten gelden. Voor 2025 wordt voor de Ontwikkelagenda € 9.900k. aan kosten voorzien. Dit is als volgt opgebouwd:

Onderdeel ontwikkelagenda	Tranche 2023	Tranche 2024	Tranche 2025	Totaal
Vakbekwaam worden en blijven	2.238	1.251	1.225	4.714
Versterken piket	515	343	344	1.202
Omgevingswet	319	489	193	1.001
Hoogbouw	80	122	48	250
Veiligheidsinformatieknooppunt (voorheen MIC)	424	367	248	1.038
Netwerfunctie	106	92	62	260
Klimaat	64	55	37	156
Digitale verstoringen	42	37	25	104
Energietransitie	42	37	25	104
Doorontwikkeling informatievoorziening	778	285	47	1.110
Totaal (*€1.000)	4.608	3.077	2.254	9.939
Oorspronkelijk bedrag	3.858	2.576	1.887	8.321

1.2 Ambulancezorg

Doel ambulancezorg

Het doel van het programma Ambulancezorg is het leveren van goede ambulancezorg zoals is vastgelegd in de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg. De zorg is van goede kwaliteit en van een goed niveau. Dit houdt in:

- zorg die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en patiëntgericht is, tijdig wordt verleend en is afgestemd op de reële behoefte van de patiënt;
- zorg waarbij zorgverleners handelen in overeenstemming met hun verantwoordelijkheid (de professionele standaard) en
- zorg waarbij de rechten van de patiënt zorgvuldig in acht worden genomen en hij of zij met respect wordt behandeld.

De Ambulance Rotterdam-Rijnmond (ARR) organiseert de zorg zodanig dat:

- er voldoende personele en materiële middelen beschikbaar zijn (kwalitatief en kwantitatief);
- de verantwoordelijkheden helder zijn en
- er een goede afstemming is tussen zorgverleners

Voor de bekostiging van de ambulancezorg worden jaarlijks budgetafspraken met de zorgverzekeraars gemaakt. Er zijn geen geldstromen vanuit de gemeentelijke bijdragen voor basiszorg richting het programma ambulancezorg.

Kengetallen ambulancezorg	Indicatief op jaarbasis*	t/m juni 2024
Aantal meldingen Meldkamer Ambulancezorg	146.500	69.765
Waarvan aantal telefonische 112-meldingen	96.000	49.999
% 112-meldingen aangenomen binnen 15 sec.	81%	82,5%
Aantal ritten spoedeisende ambulancezorg (A0+A1 en A2)**	103.000	48.616
Aantal ritten planbare ambulancezorg (B-urgentie)**	28.000	14.750

*cijfers op jaarbasis ** aantallen inclusief burenhulp-ritten.

Ambulancezorg algemeen:

De meldkamer ambulancezorg is met ingang van 1 januari 2024 organisatorisch ondergebracht bij het programma ambulancezorg om verdere integratie te bewerkstelligen in het proces ambulancezorg.

Een andere mooie mijlpaal is dat het HKZ-certificaat voor kwaliteit en patiëntveiligheid opnieuw is behaald voor de komende periode van 3 jaar. HKZ staat voor Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector en is onderdeel van NEN, de Stichting Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut.

Doelstellingen uit begroting 2024:

<i>Wat willen we bereiken?</i>	
<i>De ARR zet zich in om op innovatieve wijze optimale spreiding van goede ambulancezorg te realiseren in de regio</i>	
<i>Wat gaan we hiervoor doen?</i>	<i>Wat hebben we al bereikt in 2024</i>
Vorbereiding op en realisatie van de post- en opkomstlocaties uit het eerder opgestelde greenfieldscenario.	Het greenfieldscenario vormt onderdeel van het Plan Spreiding en Beschikbaarheid ARR dat erop gericht is om de (ambulance)zorg nu en in de toekomst bereikbaar te houden voor alle burgers. Voor de beoogde geografische locaties uit het greenfieldscenario verkenningen uitgevoerd naar beschikbare grond en/of panden en gesprekken gevoerd met belanghebbenden. Er zijn inmiddels enkele kansrijke locaties in beeld.
Inbedding van het Zorgcoördinatiecentrum als vast onderdeel van de reguliere zorgverlening	Door de samenwerking met de verschillende partners binnen het zorgcoördinatiecentrum is de ARR in staat steeds beter passende en aansluitende zorg binnen onze regio vorm te geven. Aanvullend wordt verdere aansluiting met andere Regionale Ambulance Voorzieningen-regio's gezocht. Er wordt steeds concreter gekeken hoe zorgcoördinatie ook gedurende de week kan aansluiten bij de primaire processen van alle ketenpartners om de juiste zorg op de juiste plaats te optimaliseren en de zorgverlener te ontlasten.

<i>Wat gaan we hiervoor doen?</i>	<i>Wat hebben we al bereikt in 2024</i>
Uitwerken participatie en governance ARR; dit betreft onder andere versterking van de recent opgerichte Patiëntenraad ARR om de patiënt een duidelijke stem te geven in de beleidsontwikkeling. Het gaat daarbij om (on)gevraagd advies en/of instemming op thema's zoals bedoeld in art. 7 en 8 van de Wet medezeggenschap cliënten zorgsector. Daarnaast het uitwerken en formaliseren van de governance ARR, zodat deze voldoet aan de zorgbrede governancecode. Het betreft hierbij o.a. de positionering, verantwoordelijkheden en onderlinge relaties van de Commissie Kwaliteit en Veiligheid, de Professionele Adviesraad en de Patiëntenraad.	De governance en participatie vanuit de diverse geledingen krijgt steeds meer vorm. De Patiëntenraad ARR heeft een vaste vergaderplanning en heeft reeds diverse malen advies uitgebracht aan ARR vanuit het patiëntperspectief. Ook de Professionals Adviesraad komt steeds meer op vlieghoogte en werkt aan meer bekendheid om namens de ambulancezorgprofessionals spreekbuis te zijn richting directie en management. De Adviescommissie Kwaliteit en Veiligheid is actief bezig met het Kwaliteitskader ambulancezorg en heeft in dit kader inmiddels diverse lijnen en dwarsverbanden georganiseerd.
<i>Wat gaan we hiervoor doen?</i>	<i>Wat hebben we al bereikt in 2024</i>
Volledige invoering van het Kwaliteitskader ambulancezorg, waarbij alle kwaliteitssignalen periodiek gemeten worden en er een compleet en afgewogen beeld ontstaat van de kwaliteit van de geleverde ambulancezorg.	In het eerste kwartaal hebben we bijgedragen aan een landelijke herijking van Kwaliteitskader ambulancezorg. Dit heeft geresulteerd in een versie van 23 signalen, waarvan één signaal volledig gericht is op de meldkamer. Dit kalenderjaar wordt gebruikt om de meetplannen te toetsen in een veldtest en indien nodig aan te passen. Inmiddels zijn de eerste 13 signalen geborgd en wordt voortdurend beoordeeld en geanalyseerd wat de voortgang is en waar de knelpunten liggen. Het Kwaliteitskader ambulancezorg wordt als basis gebruikt om de kwaliteit van zorg binnen onze organisatie te monitoren en waar mogelijk te verbeteren.

Wat mag het kosten?

Hieronder vindt u de totale kosten voor het programma Ambulancezorg. Een uitgebreide toelichting vindt u in hoofdstuk 3.

Ambulancezorg (x € 1.000)	Realisatie tot en met 30-6	2e BW 2024	Wijzigingen	3e BW 2024	Begroting 2025	Wijzigingen	1e BW 2025
Totaal lasten	31.017	63.556	949	64.504	63.556	-	63.556
Totaal baten	35.100	68.422	1.553	69.975	68.422	-	68.422
Saldo van de baten en lasten	4.083	4.867	604	5.470	4.867	-	4.867

1.3 Brandweezorg

De VRR staat voor een veilige (fysieke leef) omgeving binnen de complexe en veelzijdige regio Rotterdam-Rijnmond. Dit doen we door incidenten - klein en groot - te bestrijden, de gevolgen ervan te beperken en nieuwe incidenten te voorkomen. We zijn behulpzaam, daadkrachtig en deskundig en staan altijd paraat om problemen op te lossen en hulp te verlenen aan wie dat nodig heeft.

De omvang van de brandweer en de benodigde middelen wordt in belangrijke mate bepaald door de aard en omvang van de aanwezige risico's in het verzorgingsgebied. Door de aanwezigheid van het haven- en industriegebied en een hoge mate van verdichting van de samenleving zijn de risico's in de regio Rotterdam-Rijnmond hoger dan gemiddeld in Nederland.

Naast het bestrijden van incidenten adviseert de VRR over risico's binnen het gebied van de fysieke leefomgeving (ruimtelijke ordening, milieu, bouw en gebruik). Zo draagt de VRR proactief bij aan een veiligere en gezondere leefomgeving door vanuit haar taakveld integraal te ondersteunen, te adviseren op besluiten en/of beschikkingen van het bevoegd gezag en haar rol te nemen op het gebied van toezicht en handhaving. Het gaat dan om adviezen op het gebied van de inrichting van een gebied, grote infrastructurele projecten (brand)veiligheid van gebouwen en fabrieken en het nemen van voorzorgsmaatregelen bij evenementen.

Hieronder zijn kengetallen van de Brandweezorg (gemiddeld over de afgelopen 4 jaar) opgenomen. In sommige gevallen is dit kengetal beïnvloed door de COVID-crisis in de afgelopen jaren. In het kader van Veilig Leven is het aantal activiteiten in de afgelopen jaren vergroot. Er is naast woningchecks meer aandacht voor andere activiteiten zoals informatiebijeenkomsten (ook specifiek voor bepaalde doelgroepen) en veiligheidsadviezen.

<i>Kengetallen Repressie</i>	<i>Indicatief op jaarbasis*</i>	<i>t/m juni 2024</i>
Aantal telefonische meldingen 112	15.000	7.455
Aantal incidenten	24.000	16.852
% binnen aangegeven aanrijtijd	70%	85,9%

*cijfers op jaarbasis

Kengetallen Preventie	Indicatief op jaarbasis*	t/m juni 2024
Aantal voorlichtingsbijeenkomsten Veilig Leven	475	290
Aantal Adviezen Evenementen	1.500	932
Aantal adviezen Externe Veiligheid	200	134
Aantal adviezen Bouwprojecten	1.500	636
Aantal adviezen brandveiligheidsinstallaties	400	273
Aantal adviezen brandveilig gebruik van o.a. gebouwen	500	330
Toezicht bij Evenementen	55	35
Aantal controles toezicht tijdens bouw	200	59
Aantal controles toezicht tijdens gebruik	4.000	2.669

*cijfers op jaarbasis

Kengetallen Industriële Veiligheid	Indicatief op jaarbasis*	t/m juni 2024
Brandveiligheidsadvies zware industrie	82	58
Beoordelen brandveiligheidsplannen	65	24
Aanwijzingen bedrijfsbrandweer	4	4
Inspecties zware industrie (BRZO)	65	40
Bedrijfsbrandweerinspecties	100	83

*cijfers op jaarbasis

Brandweezorg algemeen

Door010

In 2006 is landelijk het tweede loopbaanbeleid ingevoerd. Medewerkers die na 1 januari 2006 zijn gestart bij de brandweer mogen niet langer dan 20 jaar in een repressieve functie werken. Binnen die 20 jaar krijgen de medewerkers de mogelijkheid zich om te scholen voor een tweede loopbaan. Veel medewerkers hebben echter de wens om langer dan 20 jaar bij de brandweer te werken. Dit heeft ook voordelen voor de VRR, omdat met het langer doorwerken veel kennis en ervaring langer behouden blijft voor de organisatie. Daarnaast wordt de werkdruk voor het zittend personeel en de druk op het rooster verminderd, waardoor de continuïteit van het primaire proces op de langere termijn geborgd is. Om hieraan tegemoet te komen is de VRR vooruitlopend op landelijke ontwikkelingen gestart met het project DOOR010. In het najaar zal het plan ter besluitvorming aan het bestuur worden voorgelegd.

Doelstellingen uit het Beleidsplan/Ontwikkelagenda:

1.3.1 Vakbekwaam worden en blijven

De VRR heeft één van de meest complexe risicoprofielen van Nederland. Als gevolg van allerlei maatschappelijke ontwikkelingen – zoals een verminderde beschikbaarheid van vrijwilligers tijdens dag-uren, kortere dienstverbanden, vergrijzing personeelsbestand en tweede loopbaanbeleid - is de doorstroom van personeel fors gestegen. Om de bezetting van bluseenheden te kunnen continueren moet vaker aanvullend beroepspersoneel worden ingezet en moeten extra vrijwilligers worden aangetrokken, die opgeleid moeten worden. Ook het vakbekwaam blijven wordt steeds lastiger. De wereld verandert snel, branden worden complexer en treden minder vaak op. Hierdoor is het van belang om meer te trainen en oefenen, zodat medewerkers voorbereid zijn als een incident zich voordoet. Bovendien moet er meer aandacht zijn voor de verplichte rijvaardigheidstrainingen. Om de kwaliteit van vakbekwaamheid van het personeel te verhogen zal de komende jaren meer opleidingsruimte voor nieuwe medewerkers georganiseerd worden en verplichte rijvaardigheidstrainingen ingesteld worden. Daarvoor zal de instructiecapaciteit zowel kwantitatief als kwalitatief vergroot worden waarbij er meer aandacht komt voor moderner materiaal, betere ondersteuning en meer aandacht voor het leren van incidenten.

<i>Wat willen we bereiken?</i>	
De VRR zet zich in om alle operationele medewerkers dusdanig te bekwamen dat zij een goede basis hebben om op vakkundige, veilige en effectieve wijze incidenten te kunnen bestrijden en hulp te kunnen verlenen. Daarnaast ziet de VRR erop toe dat operationele medewerkers het geleerde onderhouden, in kunnen spelen op maatschappelijke en technologische ontwikkelingen die invloed hebben op het werk en beschikken over up-to-date vakinhoudelijke kennis.	
Met betrekking tot het multidisciplinair vakbekwaam blijven wordt ingezet op het nog beter leren van oefeningen en incidenten en dit vertalen in het opleidings-/ oefenprogramma. Hierbij wordt vooral ingezet op evalueren en leren van evaluaties, waarbij rekening gehouden wordt met maatschappelijke ontwikkelingen zoals klimaat, cyber en de energietransitie.	
<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2024?</i>	<i>Wat hebben we al bereikt in 2024?</i>
<i>Vakbekwaam worden:</i>	
Werven extra instructeurs	De werving heeft plaatsgevonden. Inmiddels zijn er 4 instructeurs gestart met de opleiding. Twee van deze medewerkers zijn nu gediplomeerd instructeur. In september zal er weer een medewerker starten met de opleiding.
0,5 FTE beleidsadviseur werven	Dit wordt komend half jaar opgepakt.
Bijscholen instructeurs	Instructeurs worden via het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid didactisch geschoold en intern wordt er gecoacht op objectief waarnemen. Dit wordt ook geborgd in de nieuwe processen. Hiermee is het bijscholen afgerond.

<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2024?</i>	<i>Wat hebben we al bereikt in 2024?</i>
<i>Vakbekwaam Blijven</i>	
Verhoging aantal realistische oefendagen met 20 dagen	De verhoging van het aantal realistische oefendagen is volgens planning gerealiseerd.
Aanbesteding extra oefenmateriaal	Momenteel wordt een uitgebreid oefen- en opleidingsplan ontwikkeld. Hieraan gekoppeld wordt inzichtelijk gemaakt wat de aanvullende behoefte is voor het oefenmaterieel.

Wat mag het kosten?

Onderdeel ontwikkelagenda	2023	2024	2025	2026
Vakbekwaam worden en blijven (*€1.000)	2.238	3.489	4.714	5.315

1.3.2 Hoogbouwbrandbestrijding

Binnen de regio Rotterdam-Rijnmond worden veel nieuwe (zeer) hoge gebouwen neergezet, maar de brandweer Rotterdam-Rijnmond is geen expert op het gebied van hoogbouw-brandbestrijding, terwijl dit op basis van het risicoprofiel wel verwacht mag worden. Om expert te worden op het gebied van hoogbouw zal er geïnvesteerd gaan worden in kennis, kunde, materieel en materiaal. In 2022 wordt met dit traject gestart en de komende jaren zal één en ander verder geïmplementeerd worden, zodat bij incidenten in hoge gebouwen effectief en veilig opgetreden kan worden en er geen onveilige situaties voor eigen personeel ontstaan.

In 2023 is op dit onderdeel van de Ontwikkelagenda getemporiseerd. Hierdoor zal in 2023 de focus alleen liggen op het opstellen van het beleid en de doorvertaling naar de impact op de organisatie. Voor komend jaar staat de inzet voor kennis, kunde, materieel en materiaal op de planning om opgepakt te gaan worden.

<i>Wat willen we bereiken?</i>	
De VRR zet zich in voor veilig gebruik van hoogbouw en een veilige en effectieve inzet van hulpdiensten bij incidenten.	
<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2024?</i>	<i>Wat hebben we al bereikt in 2024?</i>
Vaststellen beleidsdocument hoogbouw	Het handboek brandbestrijding hoogbouw hoger dan 70 meter is vastgesteld.
Implementeren handelingsperspectieven hulpverleningsdiensten	Om de handelingsperspectieven te implementeren worden (bij)scholingsmomenten ingepland. De eerste (bij)scholingsmomenten zijn in mei gestart en lopen door tot eind 2024.
Implementeren inzetprocedure hoogbouw, inclusief een eventuele nieuwe werkwijze specialistische teams.	Tot het eind van het jaar worden de reguliere brandweereenheden bijgeschoold. Tijdens de evaluatie van de bijscholing wordt de afweging gemaakt voor al dan niet een specialistisch team.
Specialistische teams brandweer operationeel	Zie hierboven.
Vervanging van twee redvoertuigen waarbij rekening gehouden wordt met specifieke eisen voor hoogbouw	De vervanging van deze 2 redvoertuigen wordt meegenomen in de volgende fase, waarin we ons richten op de Hoogbouw lager dan 70 meter.
(Inter)nationaal uitwisselen van kennis op het gebied van hoogbouw	In april is een vertegenwoordiging van de VRR naar een internationaal hoogbouwcongres geweest om daar kennis op te halen en te delen. Landelijk zijn er in juni en juli twee voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd, waarbij Veiligheidsregio's, adviseurs, gemeenten en installateurs uit het hele land vertegenwoordigd waren.

Wat mag het kosten?

Onderdeel ontwikkelagenda	2023	2024	2025	2026
Hoogbouw (*€1.000)	80	202	250	299

1.3.3 Voorbereiden op gevolgen klimaatverandering

Het klimaat verandert met als gevolg dat er sprake is van extremere weersomstandigheden zoals droogte, extreme hitte, overstromingen en zware stormen. Daarnaast is te zien dat veel gemeenten-initiatieven nemen om gebouwen klimaat adaptief te maken. Zo wordt er bijvoorbeeld extra (brandbare) isolatie op gebouwen geplaatst. Dit zijn ontwikkelingen waarvoor de bouwregelgeving achterhaald is of niet bestaat.

De verandering van het klimaat heeft zowel gevolgen voor de voorbereiding op crises als op de gevolgbestrijding. Daarnaast kan het werken onder extreme omstandigheden zoals bij wateroverlast of extreme hitte consequenties hebben voor de inzetbaarheid van de hulpdiensten. Deze consequenties hebben we op dit moment nog niet in beeld. De komende beleidsperiode is klimaatverandering daarom een aandachtspunt. We richten ons hierbij op drie pijlers: preventie, gevolgbestrijding en de continuïteit van de VRR bij extreme omstandigheden.

<i>Wat willen we bereiken?</i>	
De VRR bereidt zich voor op klimaatverandering en de consequenties hiervan voor incidentbestrijding en de continuïteit van de hulpverlening.	
<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2024?</i>	<i>Wat hebben wij al bereikt in 2024?</i>
Leren van incidenten en ontwikkelingen in Nederland en Europa	Zowel internationale als nationale incidenten, trends en ontwikkelingen worden gevolgd. Verder houden we scenariosessies met externe veiligheidspartners (zoals gemeentes, waterschappen, politie etc.) om de gevolgen van klimaatverandering te bespreken en te analyseren.
Inzicht krijgen in de gevolgen van klimaatverandering voor crises en incidenten en de gevolgbestrijding daarvan	Binnen de VRR wordt multidisciplinair onderzocht wat de impact is van klimaatverandering op onze werkzaamheden. Gekeken wordt welke risico's het meest urgent zijn voor de VRR. De VRR heeft ook landelijk een actieve rol in dit onderwerp. Begin dit jaar is een vertaalslag gemaakt van de Europese handreiking voor klimaat veroorzaakte rampen bij industriële bedrijven ("natech"). Binnen het landelijke programma Klimaatveiligheid wordt gekeken hoe dit verwerkt kan worden in de adviezen en controles bij industriële bedrijven. Er wordt een drietal sessies voorbereid waarin een strategische kader omtrent klimaatveiligheid gevormd zal worden, waarbij verdere concretisering en specificering van de benodigde acties op dit onderwerp het doel is.
Inzicht krijgen in de gezondheidskundige consequenties voor de geneeskundige hulpverlening	Dit wordt integraal meegenomen in de doelstelling hierboven.

Implementatie van het specialisme klimaatadaptatie voor vraagstukken binnen ruimtelijke ordening en aandacht voor stappen die gezet kunnen worden om gevolgen van klimaat op fysieke veiligheid te verminderen in het kader van advisering

Het specialisme klimaatadaptatie is geïmplementeerd in het adviesproces aan bevoegde gezagen. Hierbij wordt aandacht besteed aan het verminderen van de gevolgen van klimaatverandering op de fysieke veiligheid.

Wat mag het kosten?

Onderdeel ontwikkelagenda	2023	2024	2025	2026
Klimaat (*€1.000)	64	119	156	179

1.3.4 Creëren veilige en gezonde leefomgeving

De stelselherziening Omgevingsrecht – bestaande uit de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen – vraagt van lokale (maar ook andere) overheden om een nieuwe manier van werken, waarbij participatie en inspraak een belangrijk en groot onderdeel zal zijn. De veiligheidsregio wordt door de wetgever gezien als een interne ‘dienst’ (want verlengd lokaal bestuur) en is daarom niet apart genoemd, maar moet wel mee in die nieuwe methode van werken. Door de stelselherziening Omgevingsrecht krijgen gemeenten ook een grotere rol bij de inrichting van de omgeving, zo kan er bijvoorbeeld lokaal beleid worden opgesteld voor het gebruik van de ruimte binnen zogenaamde aandachtsgebieden. Om dit op een veilige manier plaats te laten vinden wordt de VRR nu al ingezet door gemeenten om aan de voorkant mee te denken vanuit veiligheidsoptiek, omdat deze specifieke, integrale expertise alleen bij de VRR beschikbaar is. Hierbij gaat het niet alleen om aansluiten bij omgevingstafels e.d., maar om het volledige spectrum van advisering en toezicht voor gemeenten en bevoegd gezag bij complexe dossiers.

Aangesloten blijven bij maatschappelijke ontwikkelingen vraagt om nieuwe en een gedeeltelijke verschuiving van werkzaamheden binnen de veiligheidsregio. Nieuwe initiatieven in het kader van effectiever ruimtegebruik, energietransitie en klimaatadaptie betekent ook een grotere werklust.

Omdat een veranderende omgeving met nieuwe risico's vraagt om een bredere adviesrol op veiligheid, beschikt de VRR over vastgesteld omgevingsveiligheidsbeleid. Zo gaan wij in de basis meer risicogericht te werk in plaats van regelgericht. Daarnaast gaan wij meer aan de voorkant meedenken over veiligheid met lokale overheden. Hiervoor zal geïnvesteerd gaan worden in extra deskundigheid en competenties van functionarissen en capaciteit.

Wat willen we bereiken? Creëren veilige en gezonde leefomgeving	
De VRR denkt vooraf mee en geeft integrale, uniforme en voorspelbare adviezen om de gemeenten te helpen een veilige en gezonde leefomgeving te creëren of te behouden.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2024?	Wat hebben wij al bereikt in 2024
Opleiden deskundige adviseurs die aan de voorkant meedenken over veiligheid.	Alle medewerkers zijn opgeleid om te kunnen adviseren in het kader van een veilige (en gezonde) leefomgeving. Nieuwe medewerkers worden waar nodig opgeleid.
Aansluiten op het digitaal stelsel omgevingswet.	De VRR is aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Ons zaakstelsel is gekoppeld aan de samenwerkingsfunctionaliteit van het landelijke systeem. Testen met gemeentes hebben deels plaatsgevonden. Nog niet alle gemeentes kunnen de aanvragen via de samenwerkingsfunctionaliteit van het Digitaal Stelsel Omgevingswet verwerken, maar dit begint steeds meer te komen. De aansluiting van de DCMR op het Digitaal Stelsel Omgevingswet voor de industriële adviesaanvragen leidde begin dit jaar tot extra administratieve lasten. Dit is inmiddels opgelost.

<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2024?</i>	<i>Wat hebben wij al bereikt in 2024</i>
Implementatie borging en beheer van het omgevingsveiligheidsbeleid	Het omgevingsveiligheidsbeleid is in januari vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Een concretisering en vertaling ervan vindt o.a. plaats door middel van aansluiting op de instrumenten van de Omgevingswet zoals omgevingsvisies, omgevingsplannen en omgevingsvergunningen. Daarnaast wordt afgestemd met de bevoegde gezagen in het kader van omgevingsveiligheidsbeleid bijvoorbeeld bij gemeentelijk extern veiligheidsbeleid, omgevingstafels etc.
Starten met het opzetten van nieuw business procesmanagement	Volgens planning wordt hier in de 2 ^e helft van 2024 mee gestart.

Wat mag het kosten?

Onderdeel ontwikkelagenda	2023	2024	2025	2026
Omgevingswet (*€1.000)	319	808	1.001	1.194

1.3.5 Energietransitie

De energietransitie heeft gevolgen voor de hele VRR. Nieuwe ontwikkelingen in het kader van de energietransitie doen zich in versneld tempo voor: waar voorheen wetten en regels de ontwikkelingen konden bijhouden, is dat nu niet meer mogelijk. De wetgeving loopt jaren achter op de ontwikkelingen. Hierdoor is er bijvoorbeeld geen meldingsplicht voor veel initiatieven. Voorbeelden van ontwikkelingen in het kader van de energietransitie in onze regio zijn de komst van windmolens/windparken, zonnepanelen/zonneparken, biobrandstoffen, elektrische voertuigen, kV stations en diverse waterstofprojecten. In geval van brand brengt dit nieuwe risico's met zich mee en vergt dit een ander type incidentbestrijding.

Op landelijk niveau vindt er veel kennis- en informatiewisseling tussen de veiligheidsregio's plaats om goed op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen en veiligheidsprincipes. Dit vertaalt zich uiteindelijk weer in aandachtspunten en best practices op het gebied van veiligheid voor de gesprekken die de VRR met initiatiefnemers en de gemeenten uit haar verzorgingsgebied heeft.

De veranderingen voor de VRR als gevolg van de energietransitie houden enerzijds aan de voorkant in dat de adviserende rol van de VRR een stuk groter is (er is praktisch geen wetgeving) en aan de achterkant moet worden gezocht naar nieuwe manieren om andere typen incidenten te kunnen bestrijden. In de komende beleidsperiode zal de VRR investeren in opleidingen en speciaal materiaal om ook deze crises het hoofd te kunnen bieden.

Wat willen we bereiken? Energietransitie	
De VRR zet in op een veilige energietransitie.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2024?	Wat hebben wij al bereikt in 2024
Inventariseren en effecten in beeld brengen van incidenten met windturbines, biomassa, geothermie, duurzaam bouwen (groene daken, isolatie etc.) CO2 opslag, transport en gebruik alternatieve brandstoffen.	Landelijk werkt de VRR samen aan kennisbundels in het kader van verschillende thema's die raakvlakken hebben met de energietransitie. Hierbij worden effecten van incidenten op die thema's geïdentificeerd en van een handelingskader voor veiligheidsregio's en gemeenten voorzien. Daarnaast neemt de VRR deel aan het Novex programma Rotterdamse Haven waarbij de focus o.a. ligt op de energietransitie van het haven- en industriegebied.
Vakbekwaamheid met betrekking tot energietransitie bij risicobeheersing en Incidentbestrijding op peil brengen	Hier is nog geen invulling aan gegeven, maar dit wordt in het 2 ^e halfjaar opgepakt.
Implementeren handreiking energietransitie op het domein Risicobeheersing	De handreiking energietransitie is vastgesteld en wordt gebruikt als referentiedocument rondom adviseren en toezicht. De ervaring leert wel dat de regelgeving rondom energietransitie snel wijzigt en dat de handreiking al snel achterloopt op de werkelijkheid. Door evaluatie zal worden bepaald in hoeverre deze handreiking nog bruikbaar zal zijn.
Samenwerking in de regio met bedrijven ten behoeve van veiligheid op het gebied van nieuwe energiemiddelen	In het kader van het Novex programma Rotterdamse Haven werken we inmiddels nauw samen met diverse Ministeries (Economische Zaken, Infrastructuur en Waterstaat), Provincie Zuid-Holland, het Havenbedrijf, gemeente Rotterdam, DCMR en andere betrokkenen voor het onderzoeken en adresseren van veiligheidsvraagstukken die gepaard gaan met de ontwikkelingen van de energietransitie de komende 10-20 jaar. Verder vindt er meer afstemming plaats met collega's van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, zodat zij als stelselverantwoordelijke de standpunten en belangen van de VRR ook departementaal met andere Ministeries kunnen inbrengen. Ook is ingezet op landelijke samenwerking met veiligheidsregio's die een industrieel cluster hebben.

Wat mag het kosten?

Onderdeel ontwikkelagenda	2023	2024	2025	2026
Energietransitie (*€1.000)	42	79	104	119

Wat mag het programma Brandweezorg kosten?

Hieronder vindt u de totale kosten voor het programma Brandweer. Een uitgebreide toelichting vindt u in hoofdstuk 3

Brandweezorg (x € 1.000)	Realisatie tot en met 30-6	2e BW 2024	Wijzigingen	3e BW 2024	Begroting 2025	Wijzigingen	1e BW 2025
Totaal lasten	43.269	99.053	1.252	100.305	103.579	667	104.246
Totaal baten	61.396	120.756	804	121.561	130.540	96	130.636
Saldo van de baten en lasten	18.127	21.703	-448	21.255	26.961	-571	26.390

1.4 Risico- en Crisisbeheersing en GHOR

Het doel Risico- en Crisisbeheersing is het systematisch verbinden van de vele partijen die een rol hebben bij het verhogen en borgen van het fysieke en gezondheidskundige veiligheidsniveau van de burger in de regio Rotterdam-Rijnmond in relatie tot de mogelijkheden die beschikbaar zijn om het risico te reduceren met een adequate hulpverleningsorganisatie.

De kern van Risico- en Crisisbeheersing ligt in het vermogen de verschillende belangen van de vele partners op een optimale wijze te behartigen, te waarborgen en de samenhang hierbij aan te brengen door de rol van zowel regisseur als adviseur op zich te nemen.

Kengetallen van de Risico- en Crisisbeheersing zijn:

<i>Kengetallen Risico- en Crisisbeheersing</i>	<i>Indicatief op jaarbasis*</i>	<i>t/m juni 2024</i>
Aantal Grip 1 incidenten	30	13
Aantal Grip 2 incidenten	4	1
Aantal planning staven	0	0

De Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) kent als primaire aandachtsgebieden:

1. Acute gezondheidszorg
2. Publieke gezondheidszorg

Vanuit deze aandachtsgebieden voert de GHOR-regie, coördinatie en aansturing en geeft de GHOR adviezen aan het bevoegd gezag en aan instellingen. Ook levert de GHOR vanuit die aandachtsgebieden bijdragen aan de ontwikkeling en totstandkoming van multidisciplinaire producten.

Kengetallen van de GHOR:

<i>Kengetallen GHOR</i>	<i>Indicatief op jaarbasis*</i>	<i>t/m juni 2024</i>
Aantal incident met Leiding en Coördinatie	1.100	526
Aantal adviezen gevaarlijke stoffen	200	109

*cijfers zijn op jaarbasis

Risico- en crisisbeheersing Algemeen

Doelstellingen uit begroting/Ontwikkelagenda

1.4.1 Versterken piketorganisatie

De VRR investeert in de continuïteit, toekomstbestendigheid en kwaliteit van haar piketorganisatie. Inwoners van onze regio kunnen vertrouwen op een kundige en betrouwbare hulpverlening. Medewerkers in de piketorganisatie van brandweer, GHOR en crisisbeheersing vervullen cruciale functies in de processen leiding & coördinatie, logistiek en ondersteuning tijdens de bestrijding van branden, rampen en crises. Deze medewerkers vervullen deze belangrijke functies naast een gewone aanstelling bij de VRR of partnerorganisatie. Maar de piketorganisatie van de VRR staat onder druk. Dit heeft een aantal oorzaken:

- Crisis zijn steeds vaker complex, langdurig en onvoorspelbaar (creeping crises).
- De samenleving verwacht steeds meer van de overheid en accepteert minder risico's.
- Het speelveld van crisis wordt steeds uitgebreider en complexer.
- Er wordt steeds meer gevraagd van de piketfunctionaris in de preparatiefase.
- Vergrijzing van het personeelsbestand.

<i>Wat willen we bereiken? Versterken piketorganisatie</i>	
In de komende beleidsperiode zet de VRR in op een versterking en verduurzaming van de piketorganisatie om de kwaliteit en uitvoering ook in de toekomst te kunnen borgen.	
<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2024?</i>	<i>Wat hebben wij al bereikt in 2024</i>
Uit de visie op de duurzame piketorganisatie worden de onderdelen verbinding, balans, veerkracht en duurzaamheid/toekomstbestendigheid geïmplementeerd en verder uitgevoerd	De inrichting van de duurzame piketorganisatie richt zich op organisatie inbedding, gekwalificeerd personeel en personeelszorg én uitgangspunten voor de toekomst. Er is gewerkt aan het op orde krijgen van de basis, het inrichten van de personeelscyclus en het inrichten van een Team Collegiale Ondersteuning van en voor multi-functionarissen.
Uitbreiden van het aantal piketmedewerkers in lijn met de visie	De verschillende piketpoules worden doorgelicht op toekomstbestendigheid ter onderbouwing van de uitbreiding.

Wat mag het kosten?

Onderdeel ontwikkelagenda	2023	2024	2025	2026
Versterken piket (*€1.000)	515	858	1.202	1.374

1.4.2 Veiligheids Informatie Knooppunt (VIK) voorheen het Multi Intelligence Center

Incidenten op straat worden complexer. De informatie aan het begin van een incident is steeds crucialer. De noodzaak om meer 'informatie-ondersteund' te beslissen bij incidenten wordt binnen de veiligheidsregio's steeds groter; ook bij de crisispartners is dat het geval. De ontwikkeling en inrichting van een VIK zorgt voor een enorme stap voorwaarts in deze noodzakelijke informatievoorziening. Door betere en snellere beschikbaarheid van de juiste informatie kan met betrokken partners effectiever opgetreden worden bij incidenten en bij crises. Het VIK wil informatie die wel érgens beschikbaar is, maar niet of niet tijdig bij de hulpdiensten bekend is ontsluiten, zodat hulpverleners en ketenpartners

sneller een actueel en integraal veiligheidsbeeld hebben tijdens een incident/crises. Dit versterkt zowel de positie van de calamiteitencoördinatie, als die van de beslissers in het veld en crisisstaven. Ook op momenten dat elke seconde telt.

Het VIK is een flexibel samenwerkingsverband/-netwerk tussen ketenpartners bij incident- en crisisbestrijding, die nu in beginsel wordt geïnitieerd door de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR), de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid en de Gezamenlijke Brandweer. Het VIK biedt een vooraf afgestemde informatievoorziening en een informatiecentrum dat binnenkomende informatie kan duiden en de juiste functionarissen kan betrekken. Het VIK borgt dit integrale informatiemanagement voor de aangesloten hulpverleners en ketenpartners van de meldkamer Rotterdam.

<i>Wat willen we bereiken?</i>	
De VRR maakt met het VIK de crisisbeheersing en de incidentbestrijding effectiever en slagvaardiger, verhoogt de veiligheid van de mensen in het veld, verstevigt de gemeenschappelijke informatiepositie van de beslissers en voert centraal de regie op veiligheidsaspecten.	
<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2024?</i>	<i>Wat hebben wij al bereikt in 2024</i>
Het samenwerkingsverband is met minimaal 3 partners uitgebreid.	Voortschrijdend inzicht heeft ertoe geleid dat uitbreiding met samenwerkingspartners niet meer een doel op zich is. De focus van het VIK richt zich nu vooral op het operationeel gaan met informatieproducten en calamiteitencoördinatie.
De informatieorganisatie van het VIK is ingericht conform het implementatieplan	De informatieorganisatie van het VIK wordt in afstemming met de beide aansturende veiligheidsregio's vormgegeven conform de wensen van beide organisaties. De informatieorganisatie en -producten zijn in ontwikkeling passend bij deze wensen. Eind 2025 wordt de definitieve inrichting verwacht van deze informatieorganisatie.
Het VIK is op enkele dag-uren doordeweeks operationeel.	Het VIK is 24 uur per dag en zeven dagen per week operationeel met een frontoffice (CaCo) en ontwikkelt zich verder naar het operationeel gaan van een informatie backoffice in 2025.
De doelgroep ervaart meetbaar (enquête/klantonderzoek) de meetwaarde van de producten van het VIK	Een eerste meting van het effect van het VIK voor de operationele functionarissen wordt in het najaar 2024 uitgezet (betreft de frontoffice). Voor de backoffice taken zal pas in 2025 een effectmeting worden uitgevoerd.
Doorontwikkeling van de aansluiting van het domein risicobeheersing in het VIK	Er is gestart met de werving voor twee analistenfuncties waarmee de samenwerking met het domein risicobeheersing geïntensiveerd. Daarnaast wordt met het domein risicobeheersing in het najaar de risico monitoring opgestart.
Een beveiligde digitale cloud-omgeving voor de VIK-informatievoorziening up and running en schaalbaar	Dit is gerealiseerd.

Een jaarlijkse inzet van studenten die o.a. hun stageperiode gebruiken om nieuwe mogelijkheden voor de informatievoorziening voor de hulpdiensten te realiseren en een verbeterslag door te voeren.	Het VIK zet Leer arbeidsplaatsen, stagiaires en trainees die hun kwaliteiten inzetten op verbeteringen en nieuwe inzichten. Dit is een continu proces.
Beheersomgeving in backoffice VIK is werkend. Naast functioneel beheer, worden ook de processen voor beleid, advisering en kwaliteit ingevuld.	De backoffice van het VIK is in ontwikkeling, maar het functionele beheer voor de bestaande producten is ingericht. De processen Beleid en Advisering volgen in het najaar in de backoffice. Naar verwachting zal het proces kwaliteit pas in 2025 vorm worden gegeven en dus iets vertraagd vorm krijgen.
Jaarlijks worden extra bronnen gekoppeld om incidenten verder te ondersteunen. Tevens vinden er periodiek gebruikerssessies plaats met nieuwe gebruikers of na wijzigingen met eerdere groepen gebruikers	Er lopen verschillende trajecten die kunnen leiden tot nieuw diensten/ koppelingen van bronnen. Dit is een continu proces. Er is een gebruikersgroep (innovatiepanel) ingericht die wordt gebruikt voor feedback.
Verdere inrichting en structurele borging van de Calamiteiten Coördinator-functie	De Calamiteiten Coördinatoren vacatures zijn ingevuld en de medewerkers die de functie vervullen zijn opgeleid. De verdere inrichting en borging wordt in het tweede halfjaar vorm gegeven.

Wat mag het kosten?

Onderdeel ontwikkelagenda	2023	2024	2025	2026
Veiligheidsinformatieknooppunt (*€1.000)	424	791	1.038	1.194

1.4.3 Doorontwikkelen netwerkfunctie Veiligheidsregio

Naast de klassieke flitsrampen krijgen we door het complexer worden van de maatschappij steeds meer te maken met ongekennde en nieuwe crisistypes (digitaal, klimaat, ziektes). Waar de klassieke risico's vooral een lokale impact hebben met een duidelijk bron en effectgebied, houden nieuwe crisistypes zoals cyberdreigingen en ziektes zich niet aan regio-grenzen of werkgebieden van organisaties. Om dergelijke crises het hoofd te kunnen bieden, hebben veiligheidsregio's een netwerk aan crisispartners nodig en zullen hierin moeten investeren en ontwikkelen. Veiligheidsregio's zullen telkens wisselende crisispartners en verschillende expertises nodig hebben en zullen zich hierop moeten voorbereiden. Om deze functie goed op te kunnen bouwen, zal de VRR haar capaciteit op dit gebied verder uitbreiden.

Wat willen we bereiken? Doorontwikkelen netwerkfunctie VRR	
De VRR ontwikkelt zich tot een crisisorganisatie die voorbereid is op traditionele rampen en crises en hedendaagse 'creeping crises'.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2024?	Wat hebben wij al bereikt in 2024
Deelnemen aan de landelijke werkgroepen gericht op doorontwikkeling crisisbeheersing	De VRR participeert in de landelijke Vakraad Risico- en Crisisbeheersing en volgt de landelijke agenda. Er is actief bijgedragen aan het opstellen van het landelijke meerjarenplan 2024 – 2028.
GHOR-deelname aan overleg met acute (ROAZ) en niet-acute zorg (RONAZ).	We nemen structureel deel aan overleggen met het ROAZ en RONAZ op zowel tactisch als strategisch niveau.
Vorbereidingen treffen met zorginstellingen op basis van het zorgrisicoprofiel en planvorming, zodat beoordeeld kan worden in welke mate zij voorbereid (zouden moeten) zijn op crises	Het zorgrisicoprofiel is in concept gereed en is voor een zienswijze voorgelegd aan de deelnemende (zorg)partijen.
Opstellen van een plan van aanpak, start implementatie van het zorgrisicoprofiel en de planvorming	Het plan van aanpak is opgesteld.
Actualiseren inzicht in risico's	Er is een kerngroep 'inzicht in risico's' gestart die als continu proces de actuele ontwikkelingen in de maatschappij volgt en hieruit trends en ontwikkelingen destilleert die relevant zijn voor de werkzaamheden van de VRR.
Vorbereiden op nieuwe typen crises en maatschappelijke ontwikkelingen	Er is een model gemaakt om de (nieuwe) typen crises te definiëren en te onderscheiden. Dit model wordt momenteel getoetst. Op het gebied van maatschappelijke ontwikkelingen worden ramp- en incidentbestrijdingsplannen geactualiseerd en/of opgesteld.

Wat mag het kosten?

Onderdeel ontwikkelagenda	2023	2024	2025	2026
Netwerkfunctie (*€1.000)	106	198	260	299

1.4.4 Beperken maatschappelijke impact digitale verstoring

Eén van de nieuwe vormen van crisis is de maatschappelijke impact van digitale verstoringen. Door een steeds verdere digitalisering van de maatschappij zal het aantal digitaal gerelateerde maatschappelijke knelpunten toenemen. Hier zal de VRR zich nadrukkelijk op moeten voorbereiden. Het gaat hierbij niet alleen om expertise voor het beheersen en bestrijden van de gevolgen van cyberincidenten, maar ook om als gesprekspartner aan te kunnen sluiten bij andere betrokken partijen in het kader van pro-actie en preventie. Hiervoor zal de VRR de komende jaren investeren in personeel en opleidingen.

<i>Wat willen we bereiken? Beperken maatschappelijke impact digitale verstoringen</i>	
De VRR zet zich in om de weerbaarheid tegen digitale dreigingen en verstoringen te verhogen en de gevolgen te bestrijden.	
<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2024?</i>	<i>Wat hebben wij al bereikt in 2024</i>
Werven van een regiehouder	De werving wordt voorbereid. In de tweede helft van 2024 zal een profiel opgesteld worden voor de regiehouder.
Aanpak bepalen van cybercrises	Conform de strategische agenda van het Veiligheidsberaad en de aanbevelingen uit (landelijke) cyberoefeningen wordt o.a. via FERM gewerkt aan een meer proactieve rol qua informatiepositie en netwerk op het gebied van cybergevolgbestrijding. Er zijn vier regionale workshops georganiseerd waarbij ingegaan is op de kwetsbaarheid van de zorg, de wereld van cybercriminelen en statelijke actoren, de rol van de politie, het haven- en industriegebied en hoe om te gaan met een cyberincident in Regionaal Operationeel Team-verband. Aan de workshops hebben 160 multidisciplinaire piketfunctionarissen deelgenomen. Daarnaast is meegewerkt aan de organisatie van een landelijke workshop rond dit thema waaraan zestig deelnemers uit alle veiligheidsregio's in februari hebben deelgenomen. In juni heeft er een regionale oefening voor cybergevolgbestrijding plaatsgevonden. Tot slot worden in de regio de vitale kwetsbare objecten in kaart gebracht.
Stimuleren van deelname grote bedrijven aan stichting FERM	Sinds begin 2024 is bekend dat de landelijke toezichthouder op voorbereiding van Cybercrisis door bedrijven de Inspectie Leefomgeving en Transport wordt. De VRR en andere industriële regio's hebben contact met de Inspectie Leefomgeving en Transport en zullen nog dit jaar aangeven waar de cyberrisico's zitten bij industriële bedrijven daar waar het gaat om incidentbestrijding. Grote bedrijven worden gestimuleerd in dit kader deel te nemen aan stichting FERM.

Wat mag het kosten?

Onderdeel ontwikkelagenda	2023	2024	2025	2026
Digitale verstoringen(*€1.000)	42	79	104	119

1.4.5 Creëren veilige en gezonde leefomgeving

In aanvulling op de veranderingen binnen de brandweezorg (zie § 1.3.4.) komt er ook voor de GHOR een nieuwe wettelijke adviestaak bij. In het Besluit Kwaliteit Leefomgeving staat opgenomen dat in een omgevingsplan en bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten rekening gehouden moet worden met geneeskundige hulpverlening aan personen. Hiervoor is ontwikkeling van deskundigheid nodig.

Wat willen we bereiken? (Creëren veilige en gezonde leefomgeving GHOR)	
De VRR denkt vooraf mee en geeft integrale, uniforme en voorspelbare adviezen om de gemeenten te helpen een veilige leefomgeving te creëren of te behouden.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2024?	Wat hebben wij al bereikt in 2024
Aanvragen omgevingsplannen en -vergunningen beoordelen op consequenties voor geneeskundige hulpverlening	De gevolgen van nieuwe omgevingsvergunningen op de grootschalige hulpverlening aan personen is sinds 1 januari onderdeel van de wettelijke adviestaak van het bestuur van de VRR. Dit is een werkgebied dat zowel landelijk als regionaal in ontwikkeling is. Het doel is om te komen tot een uniform advieskader net als bij het advies op brandveiligheid.

Wat mag het kosten?

De kostentabel vindt u bij § 1.3.4.

1.4.6 Versterken van crisisbeheersing en vergroten paraatheid van de samenleving

Vanuit het Rijk is opdracht gegeven tot het versterken van de crisisbeheersing en het vergroten van de paraatheid van de samenleving. Hiervoor krijgt de VRR een bijdrage via de BDuR. Dit geld is bedoeld om te voldoen aan de Rijksbrede Veiligheidsstrategie en aan de prioriteiten zoals gesteld in actielijn 12, gericht op het versterken van crisisbeheersing en het vergroten van de paraatheid van de samenleving. De doelstellingen die horen bij actielijn 12 worden landelijk uitgewerkt door het ministerie van Justitie & Veiligheid in samenspraak met de veiligheidsregio's.

- 1) Het toekomstgericht verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio's door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking en risico- en crisiscommunicatie;
- 2a) De informatiepositie van de veiligheidsregio's te versterken en te waarborgen door het inrichten van gegarandeerde Veiligheids Informatie Knoop punten per veiligheidsregio. Dit stelt veiligheidsregio's in staat om gegarandeerd 24/7 inzicht te hebben in een dynamisch risicobeeld, de besluitvorming tijdens crises te ondersteunen en informatie uit te wisselen met netwerkpartners.
- 2b) Tot slot is er voor de ontwikkeling en beheer van informatiesystemen een impuls nodig. Vanwege de verbinding tussen Regio's en Rijk en de behoefte om hier eenheid in te organiseren wordt dit gezamenlijk door de veiligheidsregio's en het Rijk georganiseerd.
- 3) Het instellen van een hoogwaardig en gegarandeerd informatie-, actie- en coördinatiepunt voor Rijk, Regio's en partners: KCR2.

<i>Wat willen we bereiken? (Versterken crisisbeheersing en vergroten paraatheid van de samenleving)</i>	
Uitvoering geven aan de doelstelling van het Rijk om de crisisbeheersing te versterken en de paraatheid van de samenleving te vergroten.	
<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2024?</i>	<i>Wat hebben wij al bereikt in 2024</i>
Implementeren van het programma Doorontwikkeling Crisisbeheersing waarover in 2023 besluitvorming heeft plaatsgevonden. Dit programma brengt meerdere lopende ontwikkelingen bij elkaar en start met een organisatieontwikkeling om de VRR beter in te richten voor langdurige crises.	De implementatie van de doelstellingen van het Plan Doorontwikkeling Crisisbeheersing is gestart. Er is een multidisciplinaire stuurgroep ingericht die de voortgang bewaakt. Ter ondersteuning is een rapportagemethodiek ontwikkeld. Op basis van het plan is de formatie op het vakgebied Crisisbeheersing uitgebreid en worden vacatures ingevuld.

Wat mag het programma Risico- en Crisisbeheersing en GHOR kosten?

Hieronder vindt u de totale kosten voor het programma Risico- en Crisisbeheersing en GHOR. Een uitgebreide toelichting vindt u in hoofdstuk 3.

Risico- en crisisbeheersing (x € 1.000)	Realisatie tot en met 30-6	2e BW 2024	Wijzigingen	3e BW 2024	Begroting 2025	Wijzigingen	1e BW 2025
Totaal lasten	8.401	15.096	1.762	16.858	14.092	1.548	15.640
Totaal baten	10.255	16.726	4.045	20.771	15.275	2.234	17.508
Saldo van de baten en lasten	1.854	1.630	2.284	3.913	1.182	686	1.868

2 Paragrafen

2.1 Bedrijfsvoering

2.1.1. Wendbare organisatie

Voor de komende jaren heeft de VRR samen met het bestuur afspraken gemaakt om de ontwikkelingen rond ons werk verder te ontwikkelen en te verankeren. Om de doelen uit het beleidsplan de komende jaren te behalen, zal op het gebied van bedrijfsvoering voor een goede ondersteuning gezorgd moeten worden.

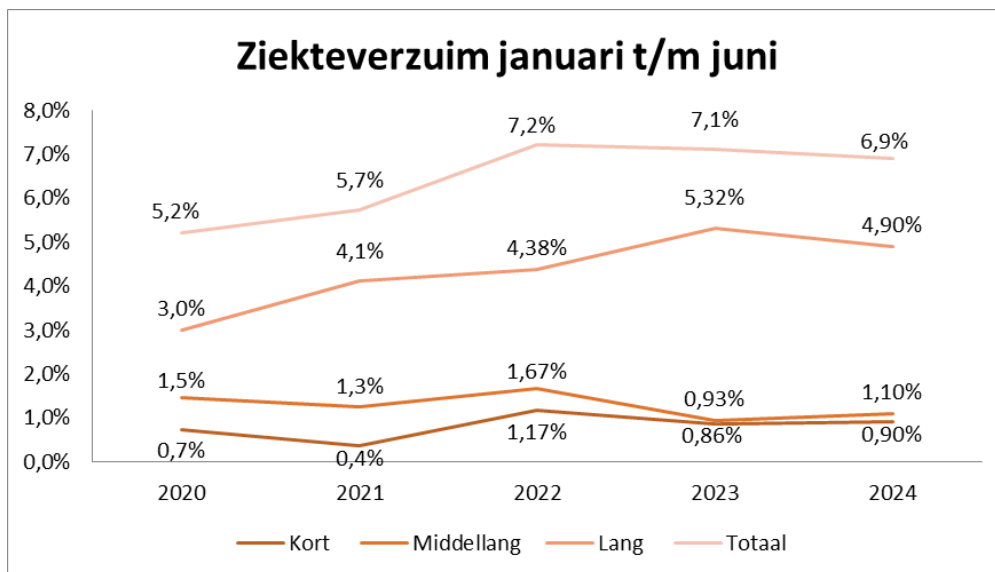
De wendbaarheid die we van de organisatie vragen, heeft zijn weerslag op het type personeel dat hiervoor nodig is. De vraagstukken op het gebied van o.a. piket, vakbekwaamheid, het Veiligheid Informatie Knooppunt, het aantrekken van medewerkers voor de Brandweer en van verpleegkundigen voor de Ambulancezorg vragen om een meer strategische personeelsplanning. Het personeel dat de VRR hiervoor nodig heeft, is deskundig, benaderbaar, verbindend en onderscheidend. Continue deskundigheidsbevordering moedigt medewerkers hierbij aan om hun prestatie continu aan te passen en te verbeteren. Daarnaast is het belangrijk om als organisatie midden in de maatschappij te staan. De regio Rotterdam-Rijnmond kenmerkt zich door een hoge diversiteit aan culturen, kennis en ervaringen, maar ook zienswijzen. Deze diversiteit willen wij als VRR omarmen, omdat deze verschillen juist bijdragen aan de kwaliteit van onze dienstverlening. Om de wendbare organisatie te bereiken, wordt ingezet op de volgende drie pijlers:

1. Aantrekkelijk en goed werkgeverschap
2. Leren en ontwikkelen
3. Diversiteit

Wat willen we bereiken? (Wendbare organisatie)	
De VRR is een wendbare organisatie: zij kan gemakkelijk schakelen tussen het dagelijks werk en de vraagstukken van de toekomst. De VRR geeft talent de ruimte en stimuleert ontwikkeling in een steeds veranderende omgeving.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2024?	Wat hebben wij al bereikt in 2024
Inzetten op strategische personeelsplanning	Door in te zetten op de implementatie van Strategische Personeelsplanning binnen de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond wordt een stap gezet richting een wendbare organisatie. De strategische personeelsplanning is bij diverse afdelingen geïmplementeerd, waarbij de focus ligt op zowel kwantiteit als kwaliteit.

Wat gaan we hiervoor doen in 2024?	Wat hebben wij al bereikt in 2024
Inzetten op vitaliteit	In samenwerking met de Arbodienst wordt vroegtijdig ingespeeld bij arbeidsverzuim om langdurig verzuim waar mogelijk te voorkomen. Ten aanzien van psychisch verzuim/mentale fitheid is het volgende gedaan: - Voor zowel operationele medewerkers als voor operationeel leidinggevenden zijn preventieve trainingen gegeven in het kader van psychische belasting/PTSS. - Er is gestart met het voeren van Mental Check Up gesprekken met zowel het Team Collegiale Ondersteuning als met operationele medewerkers. - Er is een zelfscreener ingezet, waarmee de medewerkers zelf hun mentale fitheid kunnen monitoren. Deze hulpmiddelen worden ingezet, zodat medewerkers tijdig signalen van mentale overbelasting herkennen en hier iets mee kunnen doen. Hiermee streven wij naar het voorkomen/een vermindering van langdurig verzuim.
Werven deskundig personeel mede gezien de krappe arbeidsmarkt	In de afgelopen zes maanden is het recruitmentteam uitgebreid. Hiermee kunnen we sneller en adequater inspelen op de wervingsbehoefte. Daarnaast is er gestart met het ontwikkelen van een werkgeversmerk. Het werkgeversmerk is een essentieel instrument, waarmee de VRR zich als aantrekkelijke werkgever aan de arbeidsmarkt presenteert.
Inzetten op leren en ontwikkelen	Naast de al bestaande functionele opleidingen binnen de VRR, is er de afgelopen periode aandacht besteed aan management development en talentontwikkeling in bredere zin. Sinds de aanstelling van een adviseur talentontwikkeling is er een begin gemaakt met het ontwikkelen van een integrale visie op talentontwikkeling. Daarnaast wordt gewerkt aan een organisatie breed leiderschapsprogramma.
Aandacht voor diversiteit en inclusie	In het afgelopen halfjaar heeft de focus bij diversiteit en inclusie voornamelijk gelegen op de werving en selectie processen. Er worden bewuste keuzes gemaakt bij het inzetten van sociale media om een zo breed mogelijke doelgroep te bereiken. Nu worden ook doelgroepen bereikt, die in het verleden minder goed bereikt werden.

Vitaliteit:

Uit de cijfers en analyse blijkt dat het langdurig verzuim een lichte daling vertoont. Het verzuim is het hoogst in de leeftijdscategorie 55-64 jaar.

Zowel op nationaal niveau als binnen de VRR vormt het psychisch verzuim een groot deel van het totale verzuim. Daarom wordt er volop ingezet op bedrijfsmaatschappelijk werk en de organisatie psycholoog. Verder is er veel aandacht voor preventieve maatregelen met name op het gebied van mentale overbelasting.

Agressiemeldingen

Aantal meldingen 1e halfjaar	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal melding van agressiviteit tegen medewerkers	28	30	37	32	45
Waarvan bij de ambulancedienst	25	25	35	32	44
Waarvan bij de brandweer	3	5	2	0	1

Uit analyse blijkt, dat in de meeste gevallen (78%) de patiënten (al dan niet in combinatie met familieleden) de grootste veroorzakers zijn van agressie en geweld. In iets meer dan de helft van het aantal incidenten gaat het om verbaal geweld. Bij een derde van de meldingen gaat het om de combinatie van verbaal en fysiek geweld. Er is wel een verschuiving zichtbaar in het soort meldingen. In voorgaande jaren werd vaker melding gedaan van alleen fysiek geweld. Dit jaar is dit aantal meldingen afgenomen. Helaas is het aantal meldingen waarbij sprake is van de combinatie verbaal en fysiek geweld met dezelfde omvang gestegen. De meeste incidenten vinden plaats in de thuissituatie van de patiënt (47%).

De grootste oorzaak van de meldingen blijft net als in voorgaande jaren psychische aandoeningen in combinatie met het gebruik van alcohol en drugs (55%). Bij de overige meldingen is de oorzaak ook vaak alcohol- en/of drugsgebruik (44%).

2.1.2. Doorontwikkeling informatievoorziening en informatiebeveiliging

Om de crisis van de toekomst te kunnen beheersen, is beschikbaarheid van de juiste informatie cruciaal. Goede informatievoorziening zorgt ervoor dat de medewerkers van de VRR hun werk effectiever en veiliger kunnen doen. De VRR beschikt op dit moment deels over de benodigde technische voorzieningen om haar hulpverleners van informatie te kunnen voorzien. De manier waarop dit nu is ingericht, is echter nog te weinig professioneel om hierop te kunnen vertrouwen. De huidige voorzieningen zijn heel kwetsbaar terwijl de hulpverleners op straat afhankelijk zijn van deze voorzieningen om effectief en veilig hun werk te kunnen doen.

Hiernaast is er ook een grote informatiebehoefte bij bestuurders, burgers en de pers. Zowel real-time tijdens een incident of crisis om de juiste besluiten te kunnen nemen, als na afloop om verantwoording af te leggen. Informatieanalyse is hard nodig om de incidenten van de toekomst het hoofd te kunnen bieden.

Om in deze behoeftes te voorzien, gaan wij stappen zetten in de informatie-huishouding van de VRR. Er zal in de komende jaren geïnvesteerd worden in zowel ICT-ers, functioneel beheerders en professionele technische voorzieningen. Daarnaast gaan wij goede informatiebeveiliging realiseren.

<i>Wat willen we bereiken? (Doorontwikkeling informatievoorziening en informatiebeveiliging)</i>	
De VRR voorziet haar medewerkers van de juiste informatie en tools om hun werk effectief en veilig te kunnen doen en zorgt voor adequate informatiebeveiliging.	
<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2024?</i>	<i>Wat hebben wij al bereikt in 2024</i>
<i>Informatievoorziening:</i>	<i>Informatievoorziening:</i>
uitvoering geven aan I-visie	De uitvoering van de I-visie verloopt volgens planning. Ondanks de uitdagingen bij het werven van medewerkers voor de vacatures heeft dit tot op heden nog niet voor vertraging gezorgd.
Versterken van de CIO-rol	De onlangs geworven Chief Information Security Officer heeft werkzaamheden opgepakt die horen bij de CIO-rol. Hiermee is de versterking vormgegeven en geborgd.
Ten aanzien van redundant verbonden zijn van bedrijfs-kritische applicaties, vindt besluitvorming en implementatie plaats van het technisch continuïteitsplan	Het technisch continuïteitsplan is vastgesteld en er is begonnen met de implementatie van het plan.
<i>Informatiebeveiliging:</i>	<i>Informatiebeveiliging:</i>
Aanbevelingen uit de PEN-test worden opgevolgd en uitgevoerd.	Deze aanbevelingen pakken we op in de tweede helft van dit jaar. .
Binnen het VRR-netwerk worden beveiligingsschillen aangelegd. Hiermee wordt de nadruk gelegd op het beperken van de interne kwetsbaarheid	Voor de cloudomgeving zijn de beveiligingsschillen grotendeels aangelegd. Voor de lokale omgeving zal dit naar verwachting eind van dit jaar af zijn.

2.1.3. Duurzaamheid

Zowel nationaal als internationaal zijn afspraken gemaakt op het gebied van duurzaamheid. Ook de VRR heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan. Dit blijkt onder andere uit het de ondertekening van het manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. Deze ondertekening houdt in dat de VRR naast de inkoopsprijs ook nadrukkelijk ook heeft voor de effecten van inkoop op de omgeving (klimaat, milieu, grondstoffen) en sociale aspecten.

De VRR-brede duurzaamheidsambitie is om een klimaat neutrale en circulaire organisatie te zijn in 2040. De komende jaren werkt de VRR aan drie aandachtspunten, te weten mens, klimaatbewust en circulair. Met deze aandachtspunten wil de VRR duurzaamheid onderdeel maken van ons DNA en het handelen van de VRR.

Wat willen we bereiken? (Duurzaamheid)	
De VRR wil dat in 2027 duurzaamheid onderdeel is van ons DNA en ons handelen en in 2040 wil de VRR een inclusieve, circulair en klimaat neutrale organisatie zijn.	
Wat gaan we hiervoor doen in 2024?	Wat hebben wij al bereikt in 2024
Inbedden van "duurzaamheidsdenken" in de organisatie en uitvoering geven aan ons programma	In de eerste helft van 2024 is het volgende gerealiseerd: - De aanbesteding voor de laadpalen is afgerond en de technische voorbereidingen voor de plaatsing zijn gestart. - Het duurzaamheids meerjaren onderhoudsplan is meegenomen in de aanbesteding van het nieuwe meerjaren onderhouds plan d Vanaf dat moment wordt het duurzaamheids meerjaren onderhoudsplan op dezelfde manier opgepakt als het reguliere meerjaren onderhoudsplan. - Bij de gemeenten is uitgevraagd wat de status is van de verduurzaming van de panden die we van hen huren. Van een aantal gemeentes hebben wij hier inzicht in gekregen en met de overige gemeentes hebben wij hier structureel contact over om dit inzicht te krijgen.

2.2 Openbaarheidsparagraaf

De Wet open overheid (Woo) zal de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen. Het doel van de Woo is een meer transparante en actief openbaar makende overheid. Veel meer dan de Wob verplicht de Woo tot het actief, uit eigen beweging, openbaar maken van documenten. Daarnaast is er de verplichting tot het op orde brengen van de informatiehuishouding van het bestuursorgaan

<i>Wat willen we bereiken? (Openbaarheidsparagraaf / WOO)</i>	
Voldoen aan de Woo	
<i>Wat gaan we hiervoor doen in 2024?</i>	<i>Wat hebben wij al bereikt in 2024</i>
Actief openbaar maken besluitenlijst Dagelijks Bestuur	Dit wordt in de 2 ^e helft van het jaar opgepakt.
Jaarlijks actualiseren contactgegevens in het Gemeenschappelijke Regelingen register.	Dit wordt uitgevoerd volgens de daaraan gestelde eisen en is geborgd in de processen.
Publicatie wet- en regelgeving	Dit loopt volgens het standaard proces. Er zal een nieuwe actualisatie plaatsvinden, zodra de nieuwe website van de VRR gereed is, zodat de gepubliceerde documenten op onze nieuwe website ook vindbaar blijven via de WOO – index.
Inrichten proces Woo-verzoeken	Dit proces is ingericht.
Besluitvorming openbaarmaking en inrichten processen hieromtrent	De processen zijn afgerond.
Ontwikkelen plan informatiehuishouding (e-mail, tekstberichten, informatiebeheer)	Het plan informatiehuishouding is opgesteld en zal in de tweede helft van 2024 ter besluitvorming worden voorgelegd.
Gepubliceerde toegankelijkheidsverklaring	De toegankelijkheidsverklaring zal in de tweede helft van 2024 gepubliceerd worden.

Woo-verzoeken	t/m juni 2023	t/m juni 2024
Aantal ontvangen woo-verzoeken	1	3
Aantal openbaar gemaakte documenten		
Aantal ontvangen zienswijze verzoeken	6	5
Aantal geen bezwaar openbaar making n.a.v. zienwijze verzoeken	6	5

2.3 Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het doel van risicomanagement is structureel bij te dragen aan het in control zijn van de VRR. De doelstellingen en de kaders van risicomanagement zijn beschreven in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement (vastgesteld door AB 8 februari 2022).

In de Auditcommissie is afgesproken om de risicoanalyse daar waar mogelijk op te splitsen naar de 3 grootste stakeholders van de organisatie. De stakeholders zijn op basis van de financiering van de veiligheidsregio bepaald en dat zijn de gemeenten, zorgverzekeraars en het Rijk (bij specifieke uitkeringen). Per stakeholder wordt dan de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op basis van de risico's die kunnen optreden. Door deze af te zetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit per stakeholder kan de weerstandsratio per stakeholder worden bepaald. Het scheiden van de risico's is niet altijd mogelijk. In het geval dat splitsen niet mogelijk is zijn de risico's opgenomen bij de stakeholder gemeente.

2.3.1 Benodigde weerstandscapaciteit per stakeholder

De benodigde weerstandscapaciteit is gebaseerd op de risico's die kunnen optreden in de periode 2024 tot en met 2028. Deze risico's zijn opgenomen in onderstaande tabel waarbij ter vergelijking ook de risico's zijn opgenomen zoals deze in de 1^e begrotingswijziging 2024 stonden vermeld.

Risico s = structureel i = incidenteel		2e BW 2024	Halfjaarrap portage Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Risico's stakeholder gemeenten							
Duurzame piketorganisatie	s	300	300	115	0	-	-
Vakbekwaamheid	s	1.335	1.335	511	0	-	-
Claims van onverzekerbare risico's	s	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Personele capaciteit brandweer	s	521	261	532	532	532	532
Bouwsteen verplichtend karakter	s	-	-	-	3.000	3.000	3.000
Niet of beperkt verzekerbare schade	s	333	467	467	467	467	467
Fiscale risico's	s	100	100	100	100	100	100
Alarmering bevolking	s	-	-	140	140	140	140
Ontwikkeling GHOR	s	750	375	750	750	750	750
Verlofsparen	s	-	-	600	600	600	600
Totaal Risico's stakeholder gemeenten		3.340	2.837	3.214	5.589	5.589	5.589
Risico's Stakeholder Zorgverzekeraar							
Niet leveren van afgesproken diensten ambulancezorg	s	400	-	400	400	400	400
Niet of beperkt verzekerbare schade	s	167	233	233	233	233	233
Fiscale risico's	s	100	100	100	100	100	100
Totaal Risico's stakeholder zorgverzekeraar		667	333	733	733	733	733
Risico's Stakeholder Rijk							
Fiscale risico's	s	50	50	50	50	50	50
Alarmering bevolking	s	-	-	140	140	140	140
Totaal Risico's stakeholder Rijk		50	50	190	190	190	190
Totaalbedrag bruto risico's (bedrag x €1.000)		4.056	3.221	4.137	6.512	6.512	6.512

Deze totaalbedragen betreffen de bruto-risico's van dat jaar. Dat wil zeggen dat dit de verwachte kosten zijn als de risico's zich voordoen zonder dat daar een vergoeding tegenover staat.

Er is een aantal risico's waarvan wordt verwacht dat hier tegenover een financiële compensatie vanuit het Rijk zal staan. Het gaat om de risico's:

- Bouwsteen verplichtend karakter
- Alarmering bevolking
- Ontwikkeling GHOR

Deze risico's zijn onderdeel van de risico's van de stakeholder gemeenten.

Als deze verwachte compensatie van het totaalbedrag aan risico's wordt afgetrokken resteert het nettobedrag aan risico's:

Totaal Risico's	2e BW 2024	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Totaalbedrag risico's stakeholder gemeenten (bedrag x €1.000)	3.340	2.837	3.214	5.589	5.589	5.589
Totaalbedrag verwachte compensatie (bedrag x €1.000)	-750	-708	-1.083	-4.083	-4.083	-4.083
Totaal netto- risico's stakeholder gemeenten (bedrag x €1.000)	2.590	2.129	2.131	1.505	1.505	1.505
Totaalbedrag risico's stakeholder zorgverzekeraar (bedrag x €1.000)	667	333	733	733	733	733
Totaalbedrag verwachte compensatie (bedrag x €1.000)	-	-167	-167	-167	-167	-167
Totaal netto- risico's stakeholder zorgverzekeraar (bedrag x €1.000)	667	167	567	567	567	567
Totaalbedrag risico's stakeholder Rijk (bedrag x €1.000)	50	50	190	190	190	190
Totaalbedrag verwachte compensatie (bedrag x €1.000)	-	-	-140	-140	-140	-140
Totaal netto- risico's stakeholder Rijk (bedrag x €1.000)	50	50	50	50	50	50
Totaal netto- risico's (bedrag x €1.000)	3.306	2.346	2.747	2.122	2.122	2.122

De verschillende risico's zijn hieronder kort omschreven.

Duurzame piketorganisatie en vakbekwaamheid

Met het aannemen van de Ontwikkelagenda is besloten om te investeren in de piketorganisatie en vakbekwaamheid. De investeringen in het kader van de Ontwikkelagenda zijn in 2023 gestart. Het resterende risico is nu bepaald op basis van het oorspronkelijke bedrag van de risico's minus de beschikbare gelden vanaf 2024.

Vrijwaring van gemeenten voor aansprakelijkheid van niet verzekerbare risico's

Op advies van de Bestuurlijke Auditcommissie (2018) is dit risico als PM-post opgenomen in de risico-inventarisatie. Bij dit risico gaat het om juridische gevolgrisico's zoals claims.

Personele capaciteit brandweervrijwilligers

De personele capaciteit van de brandweervrijwilligers staat onder druk. Zeker in kleinere dorpskernen is het lastig om de paraatheid 24 uur per dag, 7 dagen in de week te garanderen. Om het probleem van de capaciteit op de kazernes op te lossen zal mogelijk extra beroepspersoneel ingezet moeten worden. Het inzetten van een beroeps in dagdienst op een kazerne kost ongeveer € 100k per jaar. Vooralsnog is de inschatting dat dit wellicht nodig is op 5 kazernes. De kosten om dit risico op te heffen komen daarmee uit op €500k op jaarbasis. Voor 2024 is dit bedrag gehalveerd, in de 1^e helft van dit jaar heeft het risico zich niet voorgedaan.

Bouwsteen verplichtend karakter (voorheen Deeltijdregeling brandweervrijwilligers)

De positie van de brandweervrijwilligers op grond van de deeltijdrichtlijn is op grond van Europese regelgeving juridisch niet meer houdbaar. Om hiervoor een oplossing te vinden is landelijk onderzocht hoe brandweervrijwilligers te onderscheiden zijn van de beroepskrachten. Hieruit is een denkrichting ontstaan die bestaat uit 4 met elkaar samenhangende bouwstenen waarvan de eerste "Verplichtend karakter" is.

Dit betekent o.a. dat een vrijwilliger te allen tijde werkt op basis van vrijwilligheid en niet kan worden verplicht om taken uit te voeren of aanwezig te zijn op een bepaald moment. Verder zijn vormen van kazernering en consignatie van vrijwilligers niet meer aan de orde.

Het veiligheidsberaad heeft voor deze eerste bouwsteen een implementatieplan opgesteld dat eind 2022 is gepresenteerd.

Landelijk is in kaart gebracht wat de consequenties hiervan zijn waarbij het uitgangspunt is om vanuit een landelijke aanpak te komen tot een vergoeding vanuit het Rijk voor deze consequenties. De meerkosten worden op landelijk niveau ingeschat op € 31.000k per jaar, en voor de VRR komt het uit op een bedrag van € 3.000k. In het implementatieplan is opgenomen dat de nieuwe werkwijze wordt ingevoerd indien er dekking komt voor de extra kosten vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid. Indien het niet lukt om een vergoeding te krijgen vanuit het Rijk loopt de VRR het risico om de financiële consequenties zelf te moeten betalen. Het is niet de verwachting dat het in 2024 en 2025 nog ingevoerd gaat worden en daarmee is het risico voor die jaren op 0 gezet.

Niet of beperkt verzekerbare schade

De VRR krijgt steeds meer te maken met extreme premiestijging van verzekeringen. Daarnaast bestaat de kans dat een aantal risico's niet meer verzekeraar blijven. Deze ontwikkeling geldt voor alle veiligheidsregio's. In 2021 heeft het veiligheidsberaad het principebesluit genomen tot oprichting van de stichting expertisebureau risicobeheer en verzekeringen veiligheidsregio's. Eind 2021 heeft het algemeen bestuur besloten tot deelname aan deze stichting. Deze stichting adviseert de veiligheidsregio's op het thema risicobeheer in relatie tot ongevallen en schade.

De stichting Waarborgfonds is bedoeld voor niet-verzekerbare risico's in relatie tot personele verzekeringen waaraan alle veiligheidsregio's een financiële bijdrage zullen leveren. De financiële bijdrage aan de stichting en het waarborgfonds komt dan in de plaats van de verzekeringspremie. Met ingang van 2024 is de stichting Waarborgfonds in werking en heeft een ongevallenverzekering afgesloten voor alle veiligheidsregio's. Daarmee is het risico van niet-verzekerbare letselschade bij ongevallen gedekt. Het risico van onverzekerbare schades aan voertuigen blijft nog wel bestaan. De afgelopen jaren is gemiddeld € 500k per jaar aan schade geweest aan voertuigen. De huidige verzekeraar heeft het contract voor de voertuigenverzekering opgezegd en er wordt gezocht naar een nieuwe verzekeraar. Vanwege deze situatie is het risico verhoogd met € 200k omdat de verwachting is dat een nieuwe verzekeraar meer eigen risico bij de veiligheidsregio in rekening zal brengen.

Fiscale risico's

Er is regelmatig overleg met de rijksbelastingdienst over diverse fiscale onderwerpen. Voorbeelden hiervan zijn de toepassing van de BTW voor verschillende wettelijke en niet-wettelijke activiteiten en de vennootschapsbelasting. De VRR beschikt niet over fiscaal specialisten om de juiste toepassing van de regelgeving te waarborgen. Landelijk wordt gekeken of deze functie in gezamenlijkheid met alle regio's kan worden geleverd. De VRR huurt hier nu expertise voor in of vraagt collegiaal advies bij andere veiligheidsregio's. Desalniettemin kunnen er verschillen van inzicht blijven bestaan waarin beroep en bezwaarprocedures van toepassing zijn. De uitkomst van dergelijke trajecten zijn ongewis. Daarnaast vinden er regelmatig controles plaats. Zo hebben we de afgelopen jaren controle gehad op de loonheffing en b.v. het gebruik van dienstvoertuigen. Hier zijn naheffingen uit voortgekomen. Ondanks afspraken en goede controles is dit niet altijd te voorkomen.

Alarmering bevolking

Het waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS) in Nederland is een netwerk van ongeveer 3.800 sirenes die draadloos en onafhankelijk van elkaar aangezet kunnen worden vanuit de meldkamer. Het wordt gebruikt om te waarschuwen voor (dreigend) gevaar, met name als er gevaarlijke stoffen in de lucht aanwezig (kunnen) zijn. Plannen om het WAS op te heffen en te vervangen door NL-Alert, calamiteitenzenders en sociale media zijn meermaals uitgesteld maar het ministerie van J en V heeft dit jaar aangegeven het WAS per 2025 uit te faseren. Inmiddels heeft de 2^e kamer ingestemd met een motie tot behoud van het WAS.

Voor de regio Rotterdam-Rijnmond en met name het effectgebied van het havenindustriële complex heeft het systeem tot heden een duidelijke toegevoegde waarde gehad als het gaat om bijvoorbeeld het waarschuwen bij het vrijkomen van gevaarlijke stoffen. In de kamerbrief geeft de minister aan dat voor hoog risicolocaties er lokaal maatwerk kan worden geleverd. Het is niet duidelijk hoe dit bekostigd gaat worden. Een extra risico dat naar voren is gekomen, betreft het feit dat de huidige leverancier van WAS-palen de productie heeft stopgezet. Dit betekent dat gemeenten geen nieuwe WAS-palen meer kunnen plaatsen.

Het risico bij instandhouding van het WAS op risicolocaties is dat de kosten door de VRR zelf gedragen zullen moeten worden. Gezien het grote aantal locaties in de regio wordt het risico voor de VRR ingeschat op € 140k per jaar vanaf 2025. Dit is gebaseerd op een onderzoek van het WODC (Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum) van het najaar 2021.

Ontwikkeling GHOR

Op basis van onderzoek is vastgesteld, dat de GHOR voor uitdagingen staat die niet binnen de huidige formatie kunnen worden opgevangen. Uitdagingen die van belang zijn om het openbaar bestuur goed in positie te kunnen brengen en houden in geval van een crisis. Deze uitdagingen zijn ontstaan door een veranderend landschap van wet- en regelgeving en verantwoordelijkheden binnen het veiligheidsdomein en binnen het gezondheidszorgdomein.

Er zal versterkt ingezet worden op het thema zorgcontinuïteit en op het ontwikkelen van zorgrisicoprofielen. Daarnaast heeft de Covid-crisis aangetoond, dat het in het belang is van het openbaar bestuur om goed zicht te hebben op de effecten van ernstige verstoringen in de continuïteit van de zorgketen. Dit moet bestendig worden in de reguliere organisatie van de GHOR. Op dit moment vindt een nadere uitwerking hiervoor plaats. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat extra financiële lasten die hiermee gepaard gaan, gedekt zullen worden door het Rijk.

Op basis van een verwachte uitbreiding van formatie wordt dit risico nu ingeschat op € 750k per jaar. Voor 2024 is het risico verlaagd omdat er in de eerste maanden geen extra kosten zijn geweest. Naar verwachting zal in het 3e kwartaal een besluit worden genomen over de positionering van de GHOR.

Verlofsparen

Op grond van de CAO-veiligheidsregio's kunnen medewerkers bovenwettelijke vakantie uren sparen en deze inzetten op een manier die aansluit bij hun privé-situatie. Voor deze uren moet een voorziening gevormd worden en dit komt ten laste van het resultaat. Nu de regeling meer bekend is geworden binnen de organisatie en op basis van de realisatie in de eerste maanden in 2024 is de verwachting dat de aanvragen voor verlofsparen zullen stijgen. In de 3e begrotingswijziging is rekening gehouden met een dotatie aan de voorziening van € 2.000k in het kader van DOOR010. In 2023 was de realisatie € 1.200k. Voor de komende jaren blijft dit risico bestaan en is jaarlijks een bedrag

opgenomen van € 400k in de begroting. Voor de komende jaren wordt een risico opgenomen van € 600k per jaar.

Ook bij de ambulancedienst is in de CAO de mogelijkheid van verlofsparen opgenomen. Tot nu toe hebben medewerkers hiervan geen gebruik gemaakt en is nog geen voorziening gevormd. In de exploitatie is hier nog geen rekening gehouden en daarom is het nu opgenomen in de risicoparagraaf. De inschatting is nu € 300k voor 2024.

Niet leveren van afgesproken diensten ambulancezorg

Jaarlijks wordt onderhandeld met zorgverzekeraars over het budget inzake spreiding en beschikbaarheid van de ambulancezorg. Het risico bestaat dat de VRR de gemaakte budgetafspraken met de zorgverzekeraars over het te leveren aantal diensten niet kan nakomen, bijvoorbeeld door schaarste aan personeel. Het leveren van minder diensten kan leiden tot een lager budget. In 2022 en 2023 heeft dit risico zich voorgedaan. De afgesproken aantallen diensten zijn niet volledig gerealiseerd en dit heeft geleid tot een korting op het budget. Op basis van de afgelopen jaren wordt het risico ingeschat op € 400k per jaar. Voor 2024 is het risico verwerkt in de 3^e begrotingswijziging.

2.3.2 Ontwikkeling weerstandsvermogen per stakeholder

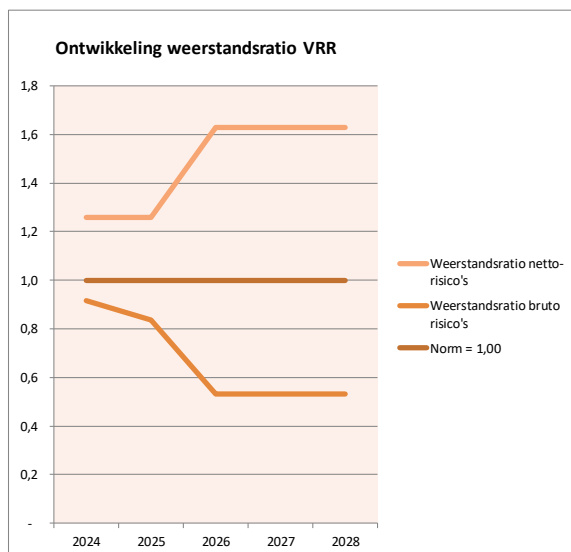
De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve die onderdeel is van het Eigen vermogen. Deze is gesplitst in een deel dat is gefinancierd door de zorgverzekeraars en een deel dat is gefinancierd door de gemeenten. Er is op het moment geen deel van het Eigen vermogen dat is gefinancierd door het Rijk.

De ratio weerstandsvermogen (Weerstandsratio) is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (gekwantificeerde risico's). Het weerstandsvermogen geeft de financiële robuustheid aan van de begroting, de jaarrekening en de financiële positie.

$$\text{Weerstandsratio} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Zoals al in de vorige paragraaf is aangegeven wordt de weerstandsratio bepaald per stakeholder. Dat zijn nu de gemeenten, de zorgverzekeraars en het Rijk. Omdat geen deel van het eigen vermogen door het Rijk gefinancierd wordt is hier geen separate weerstandsratio voor te bepalen. Op basis van de verwachte ontwikkeling van het resultaat de komende jaren (zie hoofdstuk 3) en de inschatting van de netto-risico's (zie 2.3.1) ontwikkelt de weerstandsratio als volgt:

Weerstandratio	Halfjaarrapportage Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Totaal VRR					
Beschikbaar (x € 1.000)	2.950	3.457	3.457	3.457	3.457
Benodigd, netto-risico's (x € 1.000)	2.346	2.747	2.122	2.122	2.122
Weerstandratio netto-risico's	1,3	1,3	1,6	1,6	1,6
Benodigd, bruto-risico's (x € 1.000)	3.221	4.137	6.512	6.512	6.512
Weerstandratio bruto risico's	0,9	0,8	0,5	0,5	0,5
Stakeholder Gemeente					
Beschikbaar (x € 1.000)	1.182	1.182	1.182	1.182	1.182
Benodigd, netto-risico's (x € 1.000)	2.129	2.131	1.505	1.505	1.505
Weerstandratio netto-risico's	0,6	0,6	0,8	0,8	0,8
Stakeholder zorgverzekeraar					
Beschikbaar (x € 1.000)	1.768	2.275	2.275	2.275	2.275
Benodigd, netto-risico's (x € 1.000)	167	567	567	567	567
Weerstandratio netto-risico's	10,6	4,0	4,0	4,0	4,0

De VRR gaat voor de berekening van de weerstandratio uit van de netto risico's en hanteert een weerstandratio van minimaal 1 als norm zoals opgenomen in de beleidsnotitie Weerstandsvermogen vastgesteld op 16 februari 2022.

2.3.3 Kengetallen en beleidsindicatoren

Kengetallen	3e BW 2024	1e BW 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Netto schuldquote	22,2%	26,9%	26,6%	29,6%	28,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	22,2%	26,9%	26,6%	29,6%	28,9%
Solvabiliteitsratio	10,1%	9,5%	10,3%	9,4%	8,6%
Structurele exploitatieruimte	0,7%	0,1%	0,5%	-0,1%	-0,3%

Financiële kengetallen

Door hogere onttrekkingen aan bestemmingsreserves daalt de solvabiliteitsratio na 2026. Door het incidentele karakter van deze onttrekkingen daalt ook de structurele exploitatieruimte

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren taakveld Bestuur & Ondersteuning x € 1.000	3e BW 2024			1e BW 2025		
	Totaal	per inwoner	% van Totaal	Totaal	per inwoner	% van Totaal
Apparaatkosten	€ 2.148	1,59		€ 2.294	1,70	
Externe Inhuur	€ 6.068	-	3,8%	€ 6.145	-	3,8%
Overhead	€ 29.895	-	14,1%	€ 32.709	-	15,1%

Beleidsindicatoren taakveld Bestuur & Ondersteuning	Formatie 2023		Formatie 2024	
	Totaal Fte	Fte per 1.000 inw.	Totaal Fte	Fte per 1.000 inw.
Formatie	2.266	1,67	2.272	1,67
Bezetting	2.245	1,66	2.295	1,68

2.4 Ontwikkeling van de Financiering

Voor de uitvoering van de begroting is het van belang dat de veiligheidsregio voldoende financiële middelen heeft. Naast de inkomsten kunnen hiervoor extra middelen worden aangetrokken. In het treasury statuut dat wordt gehanteerd zijn uitgangspunten en richtlijnen opgenomen voor het aantrekken van deze financiële middelen. Hierbij is onder andere aangegeven dat alleen financiering kan worden aangetrokken voor de uitoefening van de publieke taak en dat financiering zoveel mogelijk wordt beperkt en wordt afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.

In het volgende overzicht zijn de bestaande leningen gespecificeerd en is tevens een prognose opgenomen van de financiering voor de komende jaren. De verwachting is dat de VRR in de komende jaren deze middelen zal moeten aantrekken ter financiering van de investeringen.

Omschrijving	hoofdsom	Rente %	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2025	Saldo 31-12-2026	Saldo 31-12-2027	Saldo 31-12-2028
Binnenlandse banken								
1 - BNG	1.450	5,890	387	338	290	242	193	145
2 - BNG	2.340	3,620	749	655	562	468	374	281
3 - BNG	1.589	5,400	755	715	675	636	596	556
4 - BNG	2.305	3,720	1.325	1.268	1.210	1.153	1.095	1.037
5 - BNG	10.000	2,900	3.333	2.667	2.000	1.333	667	0
6 - BNG	10.000	2,930	4.000	3.333	2.667	2.000	1.333	667
7 - BNG (2014)	7.500	1,390	3.500	3.000	2.500	2.000	1.500	1.000
8 - BNG (2015)	7.500	1,410	4.000	3.500	3.000	2.500	2.000	1.500
9 - BNG (2016)	10.000	1,195	3.250	2.250	1.250	250	-	-
10 - BNG (2017)	5.000	0,195	3.500	3.000	2.500	2.000	1.500	1.000
12 - BNG (2020)	5.000	0,315	3.500	3.000	2.500	2.000	1.500	1.000
13 - BNG (2020)	7.200	0,585	6.336	6.048	5.760	5.472	5.184	4.896
15 - NWB (2019)	8.000	0,080	5.900	5.367	4.833	4.300	3.767	3.233
16 - NWB (2021)	5.000	0,230	4.000	3.500	3.000	2.500	2.000	1.500
17 - Financial Lease RABO	906	-	131	43	0	-	-	-
18 - Financial Lease ABN	4.130	-	2.403	1.877	1.338	784	390	-
16 - BNG (2022)	10.000	0,755	9.000	8.000	7.000	6.000	5.000	4.000
Prognose nieuwe lening 2024	-	-	-	-	-	-	-	-
Prognose nieuwe lening 2025	5.000	-	-	-	5.000	4.500	4.000	3.500
Prognose nieuwe lening 2026	5.000	-	-	-	-	5.000	4.500	4.000
Prognose nieuwe lening 2027	10.000	-	-	-	-	-	10.000	9.000
Prognose nieuwe lening 2028	5.000	-	-	-	-	-	-	5.000
Totaal (*€ 1000)			56.069	48.562	46.085	43.137	45.599	42.315

Rentegevoeligheid

De VRR heeft geen derivaat overeenkomsten.

Alle bestaande leningen hebben een vaste rente tot het einde van de looptijd. Voor de periode 2025-2028 wordt rekening gehouden met 4,5% rente voor de nieuw af te sluiten leningen.

Voor het saldo liquide middelen wordt rente ontvangen. In de eerste 2 kwartalen in 2024 is € 680.000 aan rente ontvangen. Voor 2024 wordt nu ingeschat dat de renteontvangsten zullen uitkomen op totaal € 1.000k. De verwachting voor de totale rentelasten en rentebaten voor 2024 en 2025 is als volgt:

	2024	2025
Rentelasten	-644	-575
Rentebaten	1.000	400
Rente saldo (*€ 1.000)	356	-175

Kredietfaciliteiten

De VRR heeft geen kredietlimiet op haar rekening-courant.

Ontwikkelingen schatkistpapier

Schatkistbankieren betekent voor decentrale overheden, waaronder de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond valt, dat zij hun overtollige middelen aanhouden bij de schatkist bij het ministerie van Financiën.

Dit houdt in dat geld niet langer bij banken buiten de schatkist mag worden aangehouden. Overtollige middelen mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden.

Renterisico op korte schuld: de kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet Financiering Decentrale Overheden een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De kasgeldlimiet stelt derhalve dat de gemiddelde netto-vlottende schuld van een decentrale overheid (ofwel openbaar lichaam) niet hoger mag zijn dan een wettelijk bepaald percentage van het begrotingstotaal.

De kasgeldlimiet is dus een voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument ter beperking van het renterisico op de korte schuld. Als grondslag van de wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt de omvang van de jaarbegroting voor het hele verslagjaar aangehouden. Voor de gemeenschappelijke regelingen bedraagt het percentage voor de berekening van de kasgeldlimiet voor het jaar 2024 en verder 8,2%.

Kasgeldlimiet 2024-2028 (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Grondslag:					
Lasten Begroting	203.616	214.028	216.808	218.211	218.527
in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
Toegestane netto vlottende schuld :	-16.697	-17.550	-17.778	-17.893	-17.919
Toetsing :					
Omvang vlottende schuld (a.)	-	-	-	-	
Af: Vlottende vorderingen (b.)	34.607	21.215	18.497	14.553	12.730
Saldo netto vlottende middelen (a+b)	34.607	21.215	18.497	14.553	12.730
Ruimte	51.304	38.765	36.275	32.446	30.649

Renterisico op langlopende schuld: de renterisiconorm

De VRR loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet Financiering decentrale overheden de renterisiconorm geformuleerd. De renterisiconorm bepaalt dat het bedrag van de langlopende schuld dat binnen een gegeven jaar verplicht moet worden afgelost of waarvan de rente moet worden herzien, maximaal 20% van het begrotingstotaal mag bedragen. Het doel van deze norm is dat de lange leningenportefeuille zodanig over de jaren verdeeld is dat het renterisico dat voortkomt bij herfinanciering en renteherzieningen gelijkmatig over de jaren wordt gespreid.

Renterisiconorm 2024-2028 (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Netto renteherziening op vaste schuld (o/g./u/g)					
Aflossingen	7.406	7.477	7.948	7.538	8.284
Renterisico	7.406	7.477	7.948	7.538	8.284
Lasten begroting	203.616	214.028	216.808	218.211	218.527
Percentage cf. regeling	20%	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	40.723	42.806	43.362	43.642	43.705
Renterisiconorm	40.723	42.806	43.362	43.642	43.705
Renterisico	7.406	7.477	7.948	7.538	8.284
Ruimte onder renterisiconorm:	33.317	35.329	35.414	36.104	35.422

3 Financiën

3.1 Financiële ontwikkelingen

Op basis van de realisatie en de ontwikkelingen van de laatste maanden is een 2^e begrotingswijziging 2024 en een 1^e begrotingswijziging 2025 opgesteld. Hierin zijn alle financiële wijzigingen verwerkt die in maart van dit jaar, bij het opstellen van 1^e begrotingswijziging 2024 en begroting 2025, nog niet bekend waren of onvoldoende konden worden ingeschat.

In de 2^e begrotingswijziging 2024 werd nog een tekort voorzien van €1.800k. Met de laatste wijzigingen van 2024 verbetert het resultaat naar € 1.002k. positief. De Ambulancezorg komt in 2024 uit op een positief resultaat van € 506k., dat opgenomen wordt in de algemene reserve ten gunste van het programma ambulancezorg. Het resultaat van de overige programma's komt uit op bijna € 500k. Met het positieve resultaat is er naar verwachting geen nacalculatie over de gemeentelijke basiszorgbijdrage nodig. Voor 2025 wordt voor de ambulancedienst een resultaat van € 0 begroot. Voor de overige onderdelen is een resultaat voorzien van € 1.200k. positief, dat was in de begroting 2025 nog € 1.656k. positief. Dit komt o.a. doordat de salarislasteren hoger uitvallen dan eerder was voorzien als gevolg van de nieuwe CAO.

De mutaties op het resultaat in beide jaren worden vooral veroorzaakt door:

Brede doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR):

In juni heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid aangegeven dat voor 2024 deze uitkering wordt geïndexeerd met € 826k. Deze indexering is structureel en daarom is de hoogte van de baten in 2025 ook aangepast. Daarnaast is voor 2025 de volgende tranche van de extra middelen in het kader van de crisisbeheersing toegekend. Dit gaat om ruim € 800k. Deze zijn ook meegenomen in de wijzigingen van 2025.

Loonstijging als gevolg van nieuwe CAO:

In het voorjaar van 2024 is een akkoord bereikt voor de nieuwe CAO voor de veiligheidsregio's. In dit akkoord is een loonstijging opgenomen van 6,4% per 1 mei 2024. Voor heel 2024 komt dat neer op 4,27%. De CAO kent een looptijd tot 1 augustus 2025.

In deze 3^e begrotingswijziging 2024 is rekening gehouden met de CAO per 1 mei. In de 2^e begrotingswijziging 2024 was nog rekening gehouden met een nieuwe CAO waarbij de gemiddelde loonstijging was berekend op jaarbasis van 3,48%.

Voor de begroting 2025 was rekening gehouden met de doorwerking van de salarisstijging als gevolg van een nieuwe CAO. Doordat de salarisstijging in de CAO hoger is dan eerder was verwacht zijn de salarissen voor de begroting van 2025 aangepast.

Personele inzet:

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is het bij een aantal onderdelen van de organisatie moeilijk om alle functies vervuld te krijgen. Dit wordt deels opgevangen door inzet van tijdelijk personeel.

Desondanks is de inschatting dat de kosten voor personele inzet lager zullen uitvallen in 2024 dan in de 2^e begrotingswijziging 2024 was opgenomen.

FLO-brandweer:

In de 2^e begrotingswijziging 2024 is opgenomen dat voor de kosten van FLO-brandweer een voorziening gevormd zal worden. Op basis van de laatste begroting van FLO is de verwachting dat de kosten de komende jaren nog zullen stijgen, tot rond de € 4.500k. per jaar, en op dat niveau blijven tot en met 2037. Daarna zullen de kosten gaan dalen, naar uiteindelijk € 0 in 2050.

Op basis van regelgeving is besloten om geen voorziening te vormen maar een bestemmingsreserve. Op basis van de laatste begroting van FLO wordt er in 2024 € 1.073k. gedoteerd aan de bestemmingsreserve. De dotatie aan de voorziening die was opgenomen is teruggedraaid.

2^e Loopbaanbeleid en verlofsparen

Er wordt landelijk gewerkt aan een herijking van het 2e loopbaanbeleid. Uit recentelijk overleg blijkt dat de landelijke initiatieven nog een aantal jaar op zich laten wachten. De veiligheidsregio heeft nu een eigen plan waarbij medewerkers langer kunnen doorwerken in hun eigen functie (DOOR010).

Daarnaast is sinds 2022 de regeling verlofsparen in de CAO opgenomen. Deze uren kunnen gebruikt worden om eerder te stoppen met werken en kunnen ook in het kader van 2e loopbaanbeleid ingezet worden. Het verlofsparen is onderdeel van DOOR010.

Voor de komende jaren wordt een beperkte instroom verwacht in de regeling voor een 2^e loopbaan. Dit heeft ertoe geleid dat er een actualisatie is gemaakt voor de kosten van het 2^e loopbaanbeleid voor de komende jaren. Omdat er minder instroom is, zullen de kosten voor opleidingen dalen. Deze kosten zouden worden gefinancierd uit de daarvoor gevormde reserve. De onttrekking aan de reserve is nu niet nodig.

In het kader van de herijking van het 2^e loopbaanbeleid is het de verwachting dat er meer gebruik gemaakt zal worden van de mogelijkheid van verlofsparen. Voor 2024 is dan ook rekening gehouden met een extra dotatie aan de voorziening verlofsparen. Nu de regeling bekender wordt binnen de organisatie en medewerkers de mogelijkheid hebben om bij te tekenen zal er naar verwachting ook meer gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid.

Kapitaallasten - afschrijvingen:

De afschrijvingslasten zullen lager uitkomen dan eerder was begroot, doordat investeringen later worden gerealiseerd dan gepland of verschuiven naar komende jaren. De investeringen voor 2024 komen nu uit op € 9.627k. In de 2^e begrotingswijziging was dit € 13.615k. Door het doorschuiven van investeringen is nu voor 2025 een investeringsbedrag opgenomen van € 20.458k. In de initiële begroting 2025 was dit nog € 16.693k. Als gevolg van de verschuivingen in investeringen dalen per saldo de afschrijvingslasten in 2024 met € 173k. ten opzichte van de 2^e begrotingswijziging naar totaal € 8.679k. In 2025 dalen de afschrijvingslasten met € 218k. naar € 9.953k.

Kapitaallasten- Rente:

Als gevolg van het uitstel van de investeringen zijn er voor 2024 voldoende beschikbare liquide middelen. Er hoeft dan ook geen nieuwe financiering te worden afgesloten waar in de 2^e begrotingswijziging nog wel rekening mee was gehouden. Hierdoor komen de rentelasten € 37k. lager uit. Over de liquide middelen wordt ook rente ontvangen. Er was rekening gehouden met een renteopbrengst in 2024 van € 506k. Op basis van de renteopbrengsten in het eerste halfjaar, totaal € 680k., is dit bijgesteld naar € 1.000k.

Ambulancedienst:

De overleggen met de zorgverzekeraars over het definitieve “Wet marktordening Gezondheidszorg”-budget (algemene vergoeding ambulance) zijn afgerond en de verwachting is dat de afspraken binnenkort worden ondertekend. In deze rapportage is hiermee rekening gehouden voor 2024. In de afspraken is o.a. opgenomen dat in 2024 het budget van de beschikbaarheid van ambulancezorg wordt gebaseerd op de werkelijke kosten hiervan. Hierdoor wordt er voor 2024 niet afgerekend op het aantal diensten. Per saldo wordt een resultaat voor de ambulancedienst verwacht van € 566k waarbij € 66k zal worden onttrokken aan de bestemmingsreserve voor de pilot van de elektrische ambulance die in 2024 start.

Over het “Wet marktordening gezondheidszorg”-budget voor 2025 moeten de onderhandelingen met de zorgverzekeraars nog starten. In afwachting van de uitkomsten hiervan, wordt in de 1^e begrotingswijziging 2025 vooralsnog geen rekening gehouden met wijzigingen.

Kosten van grote crises:

In het kader van de noodopvang asielzoekers en de opvang ontheemden uit Oekraïne is in de 3^e begrotingswijziging 2024 voor € 4.570k. aan kosten meegenomen. Dat is bijna € 3.000 meer dan in de 2^e begrotingswijziging was opgenomen. Deze kosten zullen volledig worden vergoed en hebben dus geen effect op het resultaat van 2024.

Voor 2025 is nog rekening gehouden met € 400k. aan kosten voor deze opvang. Dit is niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2025.

3.2 Overzicht van baten en lasten per programma 2024-2028

Programma's (x € 1.000)	3e BW 2024	Begroting 2025	Wijzigingen	1e BW 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Ambulancezorg	64.504	63.556	0	63.556	63.489	63.357	63.357
Brandweezorg	100.305	103.579	667	104.246	105.351	106.701	106.857
Risico- en Crisisbeheersing	16.858	14.092	1.548	15.640	14.500	14.500	14.500
Overhead	29.895	32.012	696	32.709	32.724	32.724	32.724
Vennootschapsbelasting			0		0	0	0
Financieringsfunctie	644	789	-215	575	744	929	1.089
Totaal lasten	212.207	214.028	2.697	216.725	216.808	218.211	218.527
Ambulancezorg	69.975	68.422	0	68.422	68.422	68.422	68.422
Brandweezorg	121.561	130.540	96	130.636	131.879	131.879	131.879
Risico- en Crisisbeheersing	20.771	15.275	2.234	17.508	17.108	17.108	17.108
Overhead	310		82	82	82	82	82
Vennootschapsbelasting			0			0	0
Financieringsfunctie	1.000	419	-19	400	400	400	400
Totaal baten	213.616	214.656	2.393	217.049	217.892	217.892	217.892
Resultaat voor bestemming	1.409	628	-304	324	1.084	-319	-635
Ambulancezorg			0				
Brandweezorg	1.735	596	268	864	973	798	596
Risico- en Crisisbeheersing			0				
Toevoeging bestemmingsreserve	1.735	596	268	864	973	798	596
Ambulancezorg	66	199	0	199	132		
Brandweezorg	1.261	1.426	-458	967	216	1.568	1.784
Risico- en Crisisbeheersing		0	575	575			
Onttrekking bestemmingsreserve	1.327	1.624	117	1.741	348	1.568	1.784
Resultaat na bestemming	1.002	1.656	-455	1.200	459	451	552
Verwachte nacalculatie gemeentelijke bijdrage			0				
Resultaat na nacalculatie	1.002	1.656	-455	1.200	459	451	552

3.3 Verschillenanalyse per programma

De verschillen in 2024 en 2025 zijn per programma als volgt:

Programma's (x € 1.000)	2e BW 2024	Wijzigingen	3e BW 2024	Begroting 2025	Wijzigingen	1e BW 2025
Ambulancezorg	63.556	949	64.504	63.556	0	63.556
Brandweezorg	99.053	1.252	100.305	103.579	667	104.246
Risico- en Crisisbeheersing	15.096	1.762	16.858	14.092	1.548	15.640
Overhead	31.198	-1.303	29.895	32.012	696	32.709
Vennootschapsbelasting		0			0	
Financieringsfunctie	681	-37	644	789	-215	575
Totaal lasten	209.584	2.622	212.207	214.028	2.697	216.725
Ambulancezorg	68.422	1.553	69.975	68.422	0	68.422
Brandweezorg	120.756	804	121.561	130.540	96	130.636
Risico- en Crisisbeheersing	16.726	4.045	20.771	15.275	2.234	17.508
Overhead		310	310		82	82
Vennootschapsbelasting		0			0	
Financieringsfunctie	508	492	1.000	419	-19	400
Totaal baten	206.413	7.204	213.616	214.656	2.393	217.049
Resultaat voor bestemming	-3.172	4.581	1.409	628	-304	324
Ambulancezorg					0	
Brandweezorg	661	1.074	1.735	596	268	864
Risico- en Crisisbeheersing					0	
Toevoeging bestemmingsreserve	661	1.074	1.735	596	268	864
Ambulancezorg	199	-132	66	199	0	199
Brandweezorg	1.844	-584	1.261	1.426	-458	967
Risico- en Crisisbeheersing		0		0	575	575
Onttrekking bestemmingsreserve	2.043	-716	1.327	1.624	117	1.741
Resultaat na bestemming	-1.789	2.791	1.002	1.656	-455	1.200
Verwachte nacalculatie gemeentelijke bijdrag	1.789	-1.789			0	
Resultaat na nacalculatie	-	1.002	1.002	1.656	-455	1.200

De verschillen worden per programma toegelicht:

Ambulancezorg

Ambulancezorg (x € 1.000)	2e BW 2024	Wijzigingen	3e BW 2024	Begroting 2025	Wijzigingen	1e BW 2025
Totaal lasten	63.556	949	64.504	63.556	-	63.556
Totaal baten	68.422	1.553	69.975	68.422	-	68.422
Saldo van de baten en lasten	4.867	604	5.470	4.867	-	4.867

Ambulancezorg 2024

Ambulancezorg	Wijzigingen 2024	Incidenteel	Structureel
Dotatie voorziening RVU	106		106
Personele lasten	1.235		1.235
Overige lasten	-165		-165
Kapitaalslasten	-227		-227
Totaal wijzigingen op de lasten	949	-	949
Afspraken zorgverzekeraars	1.553		1.553
Totaal wijzigingen op de baten	1.553	-	1.553
Saldo verschillen	604	-	604

Toelichting 2024:

- *Voorziening Regeling voor Vervroegd Uittreden (RVU):* In het kader van regelgeving is in de begrotingswijziging een dotatie aan een voorziening opgenomen voor medewerkers die per einde van het jaar gebruik maken van de RVU.
- *Personele lasten en overige lasten:* salarisstijgingen 2024.
- *Kapitaalslasten:* Doordat investeringen zijn verschoven naar een latere datum komen de afschrijvingslasten lager uit.
- *Afspraken zorgverzekeraars:* De baten stijgen als gevolg van de nieuwe afspraken met de zorgverzekeraars.

Ambulancezorg 2025

Toelichting 2025:

De onderhandelingen met de zorgverzekeraars voor het “Wet marktordening gezondheidszorg”-budget 2025 worden binnenkort opgestart. Voor de begroting 2025 zijn er nu geen wijzigingen aangebracht.

Brandweezorg

Brandweezorg (x € 1.000)	2e BW 2024	Wijzigingen	3e BW 2024	Begroting 2025	Wijzigingen	1e BW 2025
Totaal lasten	99.053	1.252	100.305	103.579	667	104.246
Totaal baten	120.756	804	121.561	130.540	96	130.636
Saldo van de baten en lasten	21.703	-448	21.255	26.961	-571	26.390

Brandweezorg 2024

Brandweezorg	Wijzigingen 2024	Incidenteel	Structureel
FLO	-1.800		-1.800
Verlofsparen	1.547		1.547
Projecten (incl DVO+)	244		244
Personele kosten	452		452
Overige lasten	835		835
Afschrijvingslasten	-27		-27
Totaal wijzigingen op de lasten	1.252	-	1.252
Projecten (incl DVO+)	236		236
Overige inkomsten	569		569
Totaal wijzigingen op de baten	804	-	804
Saldo verschillen	-448	-	-448

Toelichting 2024:

- *FLO*: In de laatste prognose komen de kosten voor FLO in 2024 € 800k. lager uit dan eerder werd begroot. Daarnaast was in de 2^e begrotingswijziging een dotatie aan een voorziening voor FLO opgenomen van bijna €1.000k. Dit is vanwege regelgeving in deze begrotingswijziging teruggedraaid en in plaats daarvan wordt een dotatie aan een bestemmingsreserve voorgesteld.
- *Verlofsparen*: In het kader van *DOOR010* is in de begrotingswijziging een dotatie aan een voorziening verlofsparen opgenomen
- *Projecten (inclusief DVO+)*: Door aanpassingen in de salarissen en door uitbreiding van het aantal wijkbrandweermannen stijgen de kosten. Hier staan ook extra inkomsten tegenover.
- *Personele lasten*: CAO stijging
- *Overige lasten*: Door extra uitgaven op het gebied van huisvesting (aanpassingen bij locaties) en logistiek (o.a. kazernekleding) stijgen de overige lasten in 2024.
- *Overige inkomsten*: Er zijn extra inkomsten vanuit detacheringen van medewerkers en uitkeringen van het UWV.

Brandweezorg 2025

Brandweezorg	Wijzigingen 2025	Incidenteel	Structureel
2e Loopbaanbeleid	-576		-576
Projecten (incl DVO+)	119		119
FLO	-326		-326
Personele lasten	1.320		1.320
Overige lasten	549		549
Kapitaalslasten	-419		-419
Totaal wijzigingen op de lasten	667	-	667
Overige inkomsten, overheid (incl. DVO+)	96		96
Totaal wijzigingen op de baten	96	-	96
Saldo verschillen	-571	-	-571

Toelichting 2025:

- *2^e loopbaanbeleid*: De kosten vallen lager uit doordat medewerkers de mogelijkheid hebben gekregen om bij de VRR te blijven werken in het kader van DOOR010. Er maken daardoor minder medewerkers gebruik van opleidingsfaciliteiten dan eerder werd voorzien.
- *Projecten (inclusief DVO+)*: Door aanpassingen in de salarissen en door uitbreiding van het aantal wijkbrandweermannen stijgen de kosten. Hier staan ook extra inkomsten tegenover.
- *FLO*: In de laatste prognose komen de kosten voor FLO in 2025 lager uit dan eerder werd begroot.
- *Personele lasten*: Door stijging van salarissen zullen de personele lasten hoger uitkomen dan eerder werd verwacht.
- *Overige lasten*: Deze lasten stijgen door een verschuiving van de kosten van de programma's Risico & Crisisbeheersing en Overhead naar het programma brandweer. Per saldo blijven de kosten vrijwel gelijk.
- *Afschrijvingslasten*: Doordat investeringen zijn uitgesteld worden de afschrijvingslasten lager dan eerder werd verwacht.
- *Overige inkomsten, overheid (incl. DVO+)*: Door de stijging van kosten van diverse projecten kan naar verwachting ook meer doorbelast worden aan andere partijen.

Risico- en Crisisbeheersing

Risico- en crisisbeheersing (x € 1.000)	2e BW 2024	Wijzigingen	3e BW 2024	Begroting 2025	Wijzigingen	1e BW 2025
Totaal lasten	15.096	1.762	16.858	14.092	1.548	15.640
Totaal baten	16.726	4.045	20.771	15.275	2.234	17.508
Saldo van de baten en lasten	1.630	2.284	3.913	1.182	686	1.868

Risico- en Crisisbeheersing 2024

Risico- en crisisbeheersing	Wijzigingen 2024	Incidenteel	Structureel
Inzet Crisisbeheersing (opvang Oekrainers)	2.970	2.970	
Personele lasten	-967		-967
Kapitaalslasten	-159		-159
Overige lasten	-83		-83
Totaal wijzigingen op de lasten	1.762	2.970	-1.208
Baten Inzet Crisisbeheersing (opvang Oekrainers)	2.970	2.970	
Overige opbrengsten (incl BDUR)	1.075		1.075
Totaal wijzigingen op de baten	4.045	2.970	1.075
Saldo verschillen	2.284	-	2.284

Toelichting 2024:

- *Inzet crisisbeheersing (opvang Oekrainers):* In het kader van de opvang ontheemden uit Oekraïne zijn extra kosten meegenomen ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging. Deze kosten zullen volledig worden vergoed en daarmee heeft dit geen effect op het resultaat van 2024.
- *Personele lasten:* Omdat er vanwege de gevraagde inspanningsverplichting met meer terughoudendheid vacatures worden ingevuld en doordat de vacatures die opengesteld worden moeilijker ingevuld worden door de krapte op de arbeidsmarkt worden de personele lasten in 2024 lager geprognoseerd dan oorspronkelijk begroot.
- *Kapitaalslasten:* Doordat investeringen zijn uitgesteld worden de afschrijvingslasten lager dan eerder werd verwacht.
- *Overige lasten:* Diverse overige lasten komen lager uit dan eerder werd voorzien.
- *Overige inkomsten (incl. BDuR):* Op basis van de laatste beschikking komt het bedrag aan inkomsten van de BDuR hoger uit. Daarnaast zijn er extra inkomsten vanuit detacheringen en uitkeringen van het UWV.

Risico- en Crisisbeheersing 2025

Risico- en crisisbeheersing	Wijzigingen 2025	Incidenteel	Structureel
Crisisbeheersing in kader reserve BDUR	575	575	
Personele lasten	1.612		1.612
Overige lasten	-259		-259
Kapitaalslasten	-380		-380
Totaal wijzigingen op de lasten	1.548	575	973
Inkomsten overheid (incl BDuR)	2.234		2.234
Totaal wijzigingen op de baten	2.234	-	2.234
Saldo verschillen	685	-575	1.260

Toelichting 2025:

- *Crisisbeheersing in kader BDuR:* In 2023 is er vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid extra geld beschikbaar gesteld in het kader van crisisbeheersing. Dit geld is niet volledig uitgegeven in 2023 en hiervoor is een reserve gevormd. Naar verwachting zal dit geld in 2025 volledig worden besteed.
- *Personele lasten:* In de begroting is rekening gehouden met een salarisstijging en tevens met extra inzet vanwege de extra beschikbaar gestelde middelen in het kader van de BDuR voor crisisbeheersing.
- *Kapitaalslasten:* Doordat investeringen zijn uitgesteld worden de afschrijvingslasten lager dan eerder werd verwacht.
- *Overige lasten:* Deze lasten dalen door een verschuiving van de kosten van de programma's Risico & Crisisbeheersing en Overhead naar het programma brandweer. Per saldo blijven de kosten vrijwel gelijk.
- *Inkomsten overheid:* De inkomsten stijgen vooral als gevolg van extra inkomsten vanuit de BDuR. In de begroting 2025 was nog geen rekening gehouden met de indexering van deze uitkering en de extra gelden voor crisisbeheersing.

Voor 2025 is rekening gehouden met kosten van inzet voor opvang van Oekraïners. Naar verwachting zal dit in het voorjaar van 2025 aflopen. Er is € 400k opgenomen voor 2025, zowel voor baten als lasten. Dit is niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2025.

Overhead

Overhead (x € 1.000)	Realisatie tot en met 30-6	2e BW 2024	Wijzigingen	3e BW 2024	Begroting 2025	Wijzigingen	1e BW 2025
Totaal lasten	16.485	31.198	-1.303	29.895	32.012	696	32.709
Totaal baten	231	-	310	310	-	82	82
Saldo van de baten en lasten	-16.254	-31.198	1.612	-29.586	-32.012	-614	-32.626

Overhead 2024

Overhead	Wijzigingen 2024	Incidenteel	Structureel
Personele lasten	-1.183		-1.183
Overige lasten	-91		-91
Kapitaalslasten	-29		-29
Totaal wijzigingen op de lasten	-1.303	-	-1.303
Overige inkomsten	310		310
Totaal wijzigingen op de baten	310	-	310
Saldo verschillen	1.612	-	1.612

Toelichting 2024:

- *Personele lasten:* Omdat er vanwege de gevraagde inspanningsverplichting met meer terughoudendheid vacatures worden ingevuld en doordat de vacatures die opengesteld worden moeilijker ingevuld worden door de krapte op de arbeidsmarkt worden de personele lasten in 2024 lager geprognoseerd dan oorspronkelijk begroot. Daarnaast vallen de kosten voor implementatie van nieuwe software door externe medewerkers lager uit dan eerder was begroot.
- *Kapitaalslasten:* Doordat investeringen zijn uitgesteld worden de afschrijvingslasten lager dan eerder werd verwacht.
- *Overige lasten:* Diverse overige lasten komen lager uit dan eerder werd voorzien.
- *Overige inkomsten:* Deze komen hoger uit door inkomsten uit detacheringen en vanuit uitkeringsgelden UWV.

Overhead 2025

Overhead	Wijzigingen 2025	Incidenteel	Structureel
Personele lasten	623		623
Overige lasten	73		73
Totaal wijzigingen op de lasten	696	-	696
Overige inkomsten	82		82
Totaal wijzigingen op de baten	82	-	82
Saldo verschillen	614	-	614

Toelichting 2025:

- *Personele lasten:* In de begroting is rekening gehouden met een hogere salarisstijging dan eerder werd voorzien.
- *Overige inkomsten:* Deze komen hoger uit door inkomsten uit detacheringen en vanuit uitkeringsgelden UWV.

3.4 Overzicht van baten en lasten – structureel en incidenteel

De incidentele lasten en baten in 2024 en 2025 betreffen de kosten voor opvang ontheemden Oekraïners. Er zijn geen structurele mutaties in de bestemmingsreserves.

Incidentele baten en lasten (incl. mutaties bestemmingsreserves)	Programma	3e BW 2024	1e BW 2025	2026	2027	2028
Totale lasten begroting		212.207	216.725	216.808	218.211	218.527
Lasten t.b.v. opvang ontheemden Oekraïne R&C		4.570	400			
Totaal incidentele lasten		4.570	400	-	-	-
Totaal Structurele lasten		207.637	216.325	216.808	218.211	218.527
Totale baten begroting		213.616	217.049	217.892	217.892	217.892
Baten t.b.v. opvang ontheemden Oekraïne R&C		4.570	400			
Totaal Incidentele baten		4.570	400	-	-	-
Totaal structurele baten		209.046	216.649	217.892	217.892	217.892
Resultaat (* € 1.000,-)		1.409	324	1.084	-319	-635
Toevoeging aan reserve		1.735	864	973	798	596
Ottrekking aan reserve		1.327	1.741	348	1.568	1.784
Begrotingssaldo na bestemming		1.002	1.200	459	451	552
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)		408	-877	625	-770	-1.188
Structureel saldo (* € 1000)		1.409	324	1.084	-319	-635

In 2027 en 2028 ontstaat er een structureel tekort. Dit komt vooral doordat de uitgaven aan FLO en 2^e loopbaanbeleid gaan stijgen in die periode en hier geen structurele dekking voor is. Dit wordt in die periode gefinancierd uit de daarvoor gevormde bestemmingsreserves en dit wordt beschouwd als een incidentele bate.

3.5 Overzicht van baten en lasten – taakvelden

Taakvelden 3^e begrotingswijziging 2024:

3e Begrotingswijziging 2024	0.1 Bestuur	0.4 Overhead	0.5 Treasury	0.10 Mutaties Reserves	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.1 Crisis- beheersing en brandweer	1.2 Openbare orde en veiligheid	2.1 Verkeer en vervoer	7.1 Volks- gezondheid	8.3 Wonen en bouwen
Ambulancezorg			185						64.504	
Brandweezorg	138		416	1.735		97.313		1.347		1.510
Risico- en Crisisbeheersing			43			13.155				3.701
Overhead		29.895								
Lasten	138	29.895	644	1.735	-	110.468	-	1.347	64.504	5.211
Ambulancezorg			288	66					69.975	
Brandweezorg			646	1.261		121.561				
Risico- en Crisisbeheersing			67			20.771				
Overhead		310								
Baten	-	310	1.000	1.327	-	142.332	-	-	69.975	-
Saldo van baten en lasten (* € 1.000,-)					1.002					

Taakvelden 1^e begrotingswijziging 2025:

1e Begrotingswijziging 2025	0.1 Bestuur	0.4 Overhead	0.5 Treasury	0.10 Mutaties Reserves	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.1 Crisis-beheersing en brandweer	1.2 Openbare orde en veiligheid	2.1 Verkeer en vervoer	7.1 Volksgezondheid	8.3 Wonen en bouwen
Ambulancezorg			166						63.556	
Brandweezorg	138		377	864		101.270		1.338		1.500
Risico- en Crisisbeheersing			32			11.964				3.677
Overhead		32.709								
Lasten	138	32.709	575	864	-	113.234	-	1.338	63.556	5.177
Ambulancezorg			115	199					68.422	
Brandweezorg			262	1.542		130.636				
Risico- en Crisisbeheersing			22			17.509				
Overhead		82								
Baten	-	82	400	1.741	-	148.145	-	-	68.422	-
Saldo van baten en lasten (* € 1.000,-)					1.200					

3.6 Ontwikkeling van het Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de Algemene reserve en de Bestemmingsreserves en kan voor de komende jaren als volgt worden weergegeven:

Eigen vermogen	Realisatie 2023	Dotatie 2024	Onttrekking 2024	3e BW 2024	Dotatie 2025	Onttrekking 2025	1e BW 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Algemene reserve gefinancierd zorgverzekeraars	473	1.295		1.768	507		2.275	2.275	2.275	2.275
Algemene reserve VRR	691	491		1.182			1.182	1.182	1.182	1.182
Totaal Algemene reserve	1.164	1.786	-	2.950	507	-	3.457	3.457	3.457	3.457
Nog te bestemmen resultaat ARR 2023	1.295		-1.295	0			-			
Nog te bestemmen resultaat ARR 2024			0	507		-507	-			
Nog te bestemmen resultaat VRR 2023	1.066		-1.066	0			-			
Nog te bestemmen resultaat	2.361	-	-2.361	507	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserves	6.139	2.310	-1.327	7.122	864	-1.741	6.245	6.870	6.100	4.912
Totaal per ultimo jaar (* € 1.000,-)	9.664			10.579			9.702	10.327	9.557	8.369

Van het nog te bestemmen resultaat 2023 (€ 2.361k) van de VRR is € 575k toegevoegd aan de bestemmingsreserve BDUR Crisisbeheersing en € 1.786k aan de Algemene reserve.

Het eigen vermogen stijgt in 2024 en dat wordt veroorzaakt door het verwachte positieve resultaat bij de Ambulancezorg en het verwachte hogere saldo van de bestemmingsreserves (zie toelichting verderop). Het positieve resultaat van het programma Ambulancezorg wordt daarbij toegevoegd aan de algemene reserve. In dit overzicht is ervan uitgegaan dat de positieve resultaten die ontstaan vanaf 2025 bij de veiligheidsregio niet worden toegevoegd aan de reserve van de organisatie maar worden terugbetaald aan de gemeenten. In 2025 en daarna blijft het eigen vermogen dan ook gelijk omdat er geen resultaat wordt gerealiseerd met de terugbetaling aan gemeenten.

Het verloop van de bestemmingsreserves kan als volgt worden gespecificeerd:

Bestemmingsreserves	31-12-2023	3e BW 2024	1e BW 2025	2026	2027	2028
2e Loopbaanbeleid	3.128	3.426	3.691	3.956	3.075	1.791
Groot onderhoud gebouwen	793	744	952	1.119	1.080	1.240
Eenmalige bijdrage uitw.kader i.v.m. transitie naar P	212	212	-	-	-	-
Spoorincidentbestrijding	426	144	-	-	-	-
CBRN-steunpuntregio Rotterdam-Rijnmond	220	180	128	77	25	0
Bedrijfskleding	963	435	-	-	-	-
Innovatie vervoer	397	331	132	-	-	-
FLO	-	1.074	1.342	1.718	1.920	1.881
BDUR Crisisbeheersing	-	575	-	-	-	-
Totaal per ultimo jaar	6.139	7.122	6.245	6.870	6.100	4.912

Uit het verloop blijkt dat de reserve voor 2^e loopbaanbeleid vanaf 2027 gaat dalen. Dit komt omdat de uitgaven op basis van de huidige inschattingen vanaf die periode gaan stijgen en dit wordt bekostigd uit de hiervoor gevormde reserve. De reserve voor FLO stijgt de eerste jaren en zal naar verwachting vanaf 2028 gaan dalen door de verwachte stijging van de kosten in die jaren.

Ten opzichte van de 2^e begrotingswijziging 2024 zijn er de volgende wijzigingen in de dotaties en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves:

Verschil mutaties bestemmingsreserves	2e BW 2024		Wijzigingen		3e BW 2024	
(bedragen in € x 1.000)	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking
2e Loopbaanbeleid	326	-485	-	457	326	-28
Groot onderhoud gebouwen	335	-383	-	-	335	-383
Eenmalige bijdrage uitw.kader i.v.m. transitie naar P	-	-	-	-	-	-
Spoorincidentbestrijding	-	-264	-	-18	-	-281
CBRN-steunpuntregio Rotterdam-Rijnmond	-	-49	-	9	-	-40
Bedrijfskleding	-	-663	-	135	-	-528
Innovatie vervoer	-	-199	-	132	-	-66
FLO	-	-	1.074	-	1.074	-
BDUR Crisisbeheersing	-	-	575	-	575	-
Totaal per ultimo jaar (* € 1.000,-)	661	-2.043	1.649	716	2.310	-1.327

Ten opzichte van de 2^e begrotingswijziging wordt er meer gedoteerd aan de reserves. Dit komt vooral doordat een reserve voor FLO wordt gevormd, in plaats van een voorziening zoals in de 2^e begrotingswijziging nog was opgenomen. De toevoeging van de reserve BDUR-crisisbeheersing is een gevolg van de resultaatsbestemming 2023 die in de 2^e begrotingswijziging nog niet was verwerkt.

Verder wordt er minder onttrokken aan de reserves dan in de 2^e begrotingswijziging was opgenomen. Oorzaak hiervoor is dat de kosten voor 2^e loopbaanbeleid, bedrijfskleding en innovatie vervoer, lager uitvallen dan eerder werd voorzien.

Ten opzichte van de begroting 2025 zijn er de volgende wijzigingen in de dotaties en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves:

Verschil mutaties bestemmingsreserves	Begroting 2025		Wijzigingen		1e BW 2025	
(bedragen in € x 1.000)	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking
2e Loopbaanbeleid	265	-576	-	576	265	-
Groot onderhoud gebouwen	331	-124	-	-	331	-124
Eenmalige bijdrage uitw.kader i.v.m. transitie naar P	-	-212	-	-	-	-212
Spoorincidentbestrijding	-	-162	-	18	-	-144
CBRN-steunpuntregio Rotterdam-Rijnmond	-	-52	-	-	-	-52
Bedrijfskleding	-	-300	-	-135	-	-435
Innovatie vervoer	-	-199	-	-	-	-199
FLO	-	-	268	-	268	-
BDUR Crisisbeheersing	-	-	-	-575	-	-575
Totaal per ultimo jaar (* € 1.000,-)	596	-1.624	268	-117	864	-1.741

Ook in 2025 zijn de kosten van 2^e loopbaanbeleid nu lager ingeschat dan eerder werd voorzien en hierdoor wordt er ook minder onttrokken aan de reserve. Verder is opgenomen dat in 2025 er kosten worden gemaakt voor crisisbeheersing die gefinancierd worden uit de daarvoor in 2024 gevormde reserve. De reserve bedrijfskleding zal in 2025 gebruikt worden voor de aanschaf van de nieuwe kleding van Risico & Crisisbeheersing. Dan zal de reserve volledig zijn gebruikt.

De reserves zijn hieronder kort toegelicht.

Tweede loopbaanbeleid

Ter dekking van de kosten van de uitvoering van het 2^e loopbaanbeleid voor een periode van 10 jaar is in 2013 een bestemmingsreserve ingericht. Jaarlijks wordt een bedrag gedoteerd. Omdat de meeste werknemers die nu in aanmerking komen voor opleidingen in het kader van 2^e loopbaanbeleid hebben bijgetekend en dus geen kosten gaan maken voor opleidingen, wordt er geen onttrekking gedaan in 2025.

Groot onderhoud gebouwen

Op basis van het meerjaren onderhoudsplan is de jaarlijkse dotatie bepaald. Uitgangspunt daarbij is dat de reserve voldoende is tot einde 2035. Op basis daarvan wordt in 2024 een bedrag van € 335k. toegevoegd.

Uitwerkingskader meldkamer i.v.m. transitie naar Politie

Deze bestemmingsreserve is gevormd in het kader van de transitie van het beheer van de meldkamer naar de Politie. Hieraan ligt een sociaal plan ten grondslag dat tot 5 jaar na de transitie beschikbaar is voor de medewerkers die hier nog gebruik van willen maken. Op het moment zijn er geen medewerkers die hebben aan gegeven dat te willen gaan doen. Voor 2025, het laatste jaar dat medewerkers hiervan gebruik kunnen maken, gaan we ervan uit dat de reserve volledig zal worden gebruikt.

Spoor-incidentbestrijding

Voor spoor-incidentbestrijding is een vast budget beschikbaar vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Alle incidentele lasten die dit budget te boven gaan, worden gefinancierd vanuit de bestemmingsreserve. De prognose is vooralsnog dat deze bestemmingsreserve in 2025 zal worden opgemaakt.

CBRN-steunpunt

Voor het CBRN-steunpunt zijn in het verleden middelen ontvangen die niet allemaal zijn gebruikt. De komende jaren worden de kosten voor het CBRN-steunpunt die niet uit de reguliere middelen kunnen worden gedekt vanuit deze reserve gefinancierd. In de 3^e begrotingswijziging 2024 wordt geprognosticeerd dat er dit jaar minder onttrokken gaat worden aan de reserve ten opzichte van de 2^e begrotingswijziging (€ 9k)

Bedrijfskleding (operationeel uniform)

Om de piek in vervanging van bedrijfskleding op te vangen was een bestemmingsreserve gevormd. Door o.a. kwaliteitsproblemen bij een deel van het kledingpakket schuift de uitlevering op naar 2024. Dit is gedaan omdat het logistiek efficiënter is om alles in 1 keer uit te leveren. De bestemmingsreserve zal naar verwachting in 2024 gedeeltelijk benut worden voor kosten van brandweerkleding. De overige kleding zal in 2025 aangeschaft worden en hiervoor zal het restant van de reserve volledig gebruikt worden.

Innovatie vervoer

In het kader van een duurzamere organisatie is in 2023 is een pilot gestart met 1 elektrische ambulance die in 2024 geleverd zullen worden. De pilot zal 2 jaar duren. De levering is echter vertraagd naar september zodat er in 2024 minder onttrokken wordt aan de reserve

FLO

Begin 2024 is een nieuwe prognose gemaakt voor de te verwachte lasten van de FLO-regeling voor de brandweer. De eerste jaren zijn de verwachte lasten lager dan de begrote kosten en daarna lopen de lasten op. Om de lasten in deze latere jaren te egaliseren wordt een bestemmingsreserve gevormd waarbij het verschil tussen geprognosticeerde en begrote kosten ieder jaar wordt gedoteerd aan de bestemmingsreserve.

Crisisbeheersing

In 2023 is vanuit de BDuR geld ontvangen voor crisisbeheersing dat niet volledig gebruikt is, omdat de gelden pas later in het jaar beschikbaar kwamen. Met het Rijk is afgesproken, dat hiervoor een reserve gevormd kan worden die in latere jaren wordt ingezet. De VRR wil dit geld in 2025 gebruiken om de crisisorganisatie te versterken.

3.7 Ontwikkeling van de voorzieningen

In de jaren 2024 tot en met 2028 is de verwachting dat de ontwikkeling van de voorzieningen als volgt verloopt:

Omschrijving (bedragen in € x 1.000)	Stand 31-12-2023	3e BW 2024	1e BW 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verlofsparen	1.598	2.059	2.563	2.914	3.264	3.615
Ziektwet	23	-	-	-	-	-
FLO	-	-	-	-	-	-
Verlofsparen DOOR010	-	2.005	2.005	2.005	2.005	2.005
RVU	-	106	53	13	-	-
Totaal	1.621	4.170	4.622	4.932	5.269	5.619

Ten opzichte van de 2^e begrotingswijziging 2024 zijn er de volgende wijzigingen in de dotaties en onttrekkingen aan de voorzieningen:

Verschil mutaties voorzieningen	2e BW 2024		Wijzigingen		3e BW 2024	
(bedragen in € x 1.000)	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking
Verlofsparen	377		84		461	
Ziektwet		-23		0	0	-23
FLO	979		-979		0	0
Verlofsparen DOOR010	0	0	2.005		2.005	0
RVU			106		106	0
Totaal per ultimo jaar (* € 1.000,-)	1.356	-23	1.216	0	2.572	-23

In 2024 wordt er gedoteerd aan een voorziening voor verlofsparen in het kader van 2^e loopbaanbeleid. Dit wordt separaat opgenomen omdat dit onderdeel uitmaakt van het plan DOOR010. De voorziening voor FLO die was opgenomen in de 2^e begrotingswijziging 2024 wordt teruggedraaid. In plaats hiervan wordt een bestemmingsreserve gevormd. Een nieuwe voorziening betreft die voor medewerkers die gebruik maken van RVU. In het kader van regelgeving dient deze voorziening gevormd te worden.

Ten opzichte van de begroting 2025 zijn er de volgende wijzigingen in de dotaties en onttrekkingen aan de voorzieningen:

Verschil mutaties voorzieningen	Begroting 2025		Wijzigingen		1e BW 2025	
(bedragen in € x 1.000)	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking	Dotatie	Onttrekking
Verlofsparen	500		4		504	0
FLO	346		-346		0	0
Verlofsparen DOOR010	0	0	0	0	0	0
RVU	0	0		-52	0	-52
Totaal per ultimo jaar (* € 1.000,-)	846	0	-342	-52	504	-52

Omdat de voorziening FLO wordt teruggedraaid komt ook de dotatie die in 2025 was voorzien te vervallen.

De voorzieningen zijn hieronder toegelicht.

Verlofsparen

Vanaf 2022 is het mogelijk voor werknemers om het bovenwettelijk deel van de verlofuren om te zetten naar spaarverlof. Dit spaarverlof kan ingezet worden voor een sabbatical of vervroegd pensioen. De BBV schrijft hierbij voor dat hiervoor een voorziening getroffen moet worden. Voor 2024 zal naar verwachting een bedrag van € 461k worden toegevoegd. De jaren daarna zal naar verwachting jaarlijks € 350k worden toegevoegd.

Ziektewet

In 2023 is een nieuwe voorziening gecreëerd in het kader van de recente ontwikkelingen rondom werknemers die ziek uit dienst zijn gegaan. De VRR is wettelijk verplicht om maximaal 2 jaar door te betalen voor de twee ex-werknemers. De BBV-regelgeving schrijft voor dat voor de verwachte lasten in een voorziening getroffen dient te worden. Er is ook een bureau ingeschakeld dat helpt bij het re-integratietraject van deze ex-werknemers. Deze voorziening zal in 2024 volledig gebruikt gaan worden

FLO

In de eerste begrotingswijziging van 2024 was er nog vanuit gegaan dat er een voorziening voor de hogere lasten in latere jaren gevormd zou gaan worden. Er is echter voor gekozen om hiervoor een bestemmingsreserve te vormen.

Verlofsparen DOOR010

In het kader van DOOR010 en de mogelijkheid die medewerkers hebben gekregen om bij te tekenen en als brandweerman te blijven werken zal er naar verwachting meer gebruik worden gemaakt van verlofsparen. Voor deze verplichting dient een voorziening te worden gevormd.

RVU

Voor mensen die van de RVU (Regeling vervroegde uittreding) gebruik maken en niet onder de FLO vallen dient een verplichting opgenomen te worden conform de regelgeving van de BBV. Het betreft hier nu 2 personen die tot in 2026 en 2027 hiervan gebruik maken.

3.8 Financiële positie

EMU-Saldo

De ontwikkeling van het EMU-saldo is voor de komende jaren in onderstaande tabel opgenomen.

EMU-saldo		2024	2025	2026	2027	2028
1. (+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	914	-877	625	-770	-1.188
2. (-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	-1.239	10.490	705	5.973	-2.298
3. (+)	Mutatie voorzieningen	2.549	452	310	337	350
4. (-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)					
5. (-)	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa					
Totaal (* € 1.000,-)		4.702	-10.915	230	-6.406	1.461

Geprognosticeerde begin- en eindbalans

De meerjarig geprognosticeerde balans geeft inzicht in de ontwikkeling van de investeringen, het aanwenden van de reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte.

Activa	Realisatie 2023	3e BW 2024	1e BW 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	62.584	61.345	71.835	72.540	78.513	76.215
Waarborgsommen	110	110	110	110	110	110
Vlottende Activa						
Voorraden	882	882	882	882	882	882
Uitzettingen < 1 jaar	37.311	34.607	21.215	18.497	14.553	12.730
Overlopende activa	7.592	7.592	7.592	7.592	7.592	7.592
Liquide middelen	265	265	265	265	265	265
Totaal (* € 1.000,-)	108.744	104.801	101.899	99.886	101.915	97.794

Passiva	Realisatie 2023	3e BW 2024	1e BW 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Vaste Passiva						
Algemene Reserve	1.164	2.950	3.457	3.457	3.457	3.457
Bestemmingsreserves	6.139	7.122	6.245	6.870	6.100	4.912
Resultaat	2.361	507	0	0	0	0
Voorzieningen	1.621	4.170	4.622	4.932	5.269	5.619
Leningen > 1 jaar	55.968	48.562	46.085	43.137	45.599	42.315
Vlottende Passiva						
Schulden < 1 jaar	41.491	41.491	41.491	41.491	41.491	41.491
Totaal (* € 1.000,-)	108.744	104.801	101.899	99.886	101.915	97.794

Het verloop van de bestemmingsreserves wordt toegelicht in hoofdstuk 3.6. Het verloop van de voorzieningen wordt toegelicht in hoofdstuk 3.7. De toelichting op de materiële vaste activa is opgenomen in hoofdstuk 3.9.

3.9 Investerings en kapitaallasten

Waarderingsgrondslagen en afschrijvingsmethodiek

Alle materiële vaste activa met een economisch nut worden geactiveerd. Investerings worden lineair afgeschreven. Op grond en terreinen wordt niet afgeschreven. Nieuwe investeringen zijn opgenomen tegen historische kostprijs of lagere marktwaarde. De post 'Activa in ontwikkeling' bestaat uit materiële vaste activa, die nog niet in gebruik zijn genomen.

Overzicht verloop materiële vaste activa 2023-2025

De realisatie van de investeringen over het eerste half jaar van 2024 is als volgt:

Materiele vaste activa (* €1000,-)	Boekwaarde 31-12-2023	Investering	Mutatie activa in ontwikkeling	Afschrijving	Boekwaarde 30-06-2024
Gronden en terreinen	3.752	-	-	-	3.752
Bedrijfsgebouwen	21.633	-	-	-771	20.862
Machines, apparaten en installaties	2.059	-	-	-225	1.834
Vervoersmiddelen	21.276	-10	374	-1.816	19.824
Overige materiële vaste activa	11.132	106	65	-1.292	10.011
Investerings	59.852	96	439	-4.105	56.283
Activa in ontwikkeling	2.732	2.056	-439	-	4.349
Totaal materiele vaste activa	62.584	2.152	0	-4.105	60.632

Op basis van de verwachte investeringen en afschrijvingen voor 2024 is een prognose gemaakt van de verwachte boekwaarde per het einde van het jaar.

Materiele vaste activa	Boekwaarde 31- 12-2023	Investerings	Mutaties activa in ontwikkeling	Afschrijving	Boekwaarde 31- 12-2024
Gronden en terreinen	3.752	-	-	-	3.752
Bedrijfsgebouwen	21.633	-	-	-839	20.794
Machines, apparaten en installaties	2.059	634	-	-450	2.242
Vervoersmiddelen	21.276	2.677	792	-3.966	20.780
Overige materiele vaste activa	11.132	4.132	1.674	-3.427	13.511
Investerings	59.852	7.443	2.466	-8.682	61.079
Activa in ontwikkeling	2.732	-	-2.466	-	266
Totaal materiele vaste activa	62.584	7.443	-	-8.682	61.345

Ook voor 2025 is deze inschatting gemaakt. Door de hoge investeringen in 2025 is de verwachting dat de boekwaarde per einde 2025 flink zal stijgen.

Materiele vaste activa	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Mutaties activa in ontwikkeling	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	3.752	-	-	-	3.752
Bedrijfsgebouwen	20.794	800	58	-853	20.799
Machines, apparaten en installaties	2.242	731	82	-456	2.600
Vervoersmiddelen	20.780	9.093	-	-4.397	25.476
Overige materiele vaste activa	13.511	9.857	126	-4.286	19.209
Investerings	61.079	20.481	266	-9.991	71.835
Activa in ontwikkeling	266	-	-266	-	-
Totaal materiele vaste activa	61.345	20.481	-	-9.991	71.835

Investerings 2024 en 2025

Meerjaren investeringsoverzicht:

Investeringsverloop	2023	3e BW 2024	1e BW 2025	2026	2027	2028
Gronden en terreinen	294	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	1.537	-	858	3.293	886	-
Machines, apparaten en installaties	403	634	813	473	295	55
Vervoersmiddelen	2.791	3.469	9.093	5.490	13.653	5.116
Overige materiele vaste activa	2.211	5.806	9.983	2.843	3.117	4.097
Totaal investeringen	7.236	9.909	20.747	12.098	17.953	9.268
Activa in ontwikkeling	652	-2.466	-266	-	-	-
Totaal investeringen	7.888	7.443	20.481	12.098	17.953	9.268

Door verschuivingen naar latere jaren daalt het investeringsbedrag voor 2024, maar stijgt het in 2025. Dit is terug te zien in het volgende overzicht waarin de wijzigingen ten opzichte van de 2^e begrotingswijziging 2024 en de begroting 2025 worden gepresenteerd:

Investeringsverloop	2e BW 2024	Wijzigingen	3e BW 2024	Begroting 2025	Wijzigingen	1e BW 2025
Gronden en terreinen	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	837	-837	-	-	858	858
Machines, apparaten en installaties	-	634	634	163	650	813
Vervoersmiddelen	6.086	-2.617	3.469	7.401	1.692	9.093
Overige materiele vaste activa	6.692	-886	5.806	9.129	854	9.983
Totaal investeringsprognose	13.615	-3.706	9.909	16.693	4.054	20.747

Kapitaalslasten 2024 en 2025

De kapitaallasten ontwikkelen zich als volgt in 2024 en 2025

Kapitaallasten	2e BW 2024			3e BW 2024		
	Afschrijving	Rente	Totaal	Afschrijving	Rente	Totaal
Gronden en terreinen	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	1.548	30	1.578	839	-34	804
Machines, apparaten en installaties	444	9	453	450	-18	432
Vervoersmiddelen	3.993	78	4.071	3.966	-163	3.803
Overige materiele vaste activa	2.867	56	2.923	3.427	-141	3.286
Totaal	8.852	173	9.025	8.682	-356	8.325

De afschrijvingslasten komen lager uit als gevolg van verschuiving van investeringen naar latere jaren. Door meer renteopbrengsten en doordat de rentelasten lager uitvallen, omdat minder financiering nodig is in 2024, is er per saldo meer renteopbrengsten dan rentelasten.

Ook in 2025 komen de kapitaallasten nu lager uit dan eerder werd begroot. Ook dit komt door enerzijds lagere afschrijvingslasten en anderzijds lagere rentelasten.

	Begroting 2025			1e BW 2025		
Kapitaallasten	Afschrijving	Rente	Totaal	Afschrijving	Rente	Totaal
Gronden en terreinen	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	1.407	55	1.462	853	15	868
Machines, apparaten en installaties	370	14	384	456	8	464
Vervoersmiddelen	4.512	176	4.688	4.397	77	4.474
Overige materiele vaste activa	3.882	151	4.033	4.286	75	4.361
Totaal	10.171	396	10.567	9.991	175	10.166

Toelichting 2024 en 2025

De voornaamste wijzigingen op de investeringen betreffen het volgende:

Nieuwbouw Strandpost Hoek van Holland

De bouw van de Strandpost in Hoek van Holland (€ 817k) is uitgesteld, voorlopig naar 2025. Met de gemeente Rotterdam zijn nog geen afspraken gemaakt over ontwerp, bouw en kosten. De gesprekken hierover zijn nog gaande.

4x4 Verkenningsvoertuigen

Het aanschaffen van de 4x4 verkenningsvoertuigen vanuit de Ontwikkelagenda heeft vertraging opgelopen.

Bluskleding

Als gevolg van hogere kwaliteitseisen en hogere grondstofprijzen vallen de investeringen voor nieuwe bluskleding € 456k hoger uit dan in eerste instantie begroot.

Voertuigen ARR

De oplevering van het MICU-voertuig (€ 553k) schuift op naar 2025

Laadpalen elektrische voertuigen

De VRR wil een klimaat neutrale organisatie worden. Ze investeert daarom in het plaatsen van elektrische laadpalen. Hiervoor is in 2024 een bedrag van € 550k begroot en eenzelfde bedrag in 2025.

MDT sets en KAR module

De vervanging van de MDT sets en KAR module wordt gekoppeld aan de investering in de nieuwe ambulances. Voor de huidige sets en modules kan volstaan worden met een update van de PC in elk voertuig. Dit is een investering van ongeveer €150k. Een investering in nieuwe sets en modules, van € 567k komt hiermee voor 2024 te vervallen.

3.10 Ontwikkeling van de Financiering

In het volgende overzicht zijn de bestaande leningen gespecificeerd en is tevens een prognose opgenomen van de financiering voor de komende jaren.

Omschrijving	hoofdsom	Rente %	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2025	Saldo 31-12-2026	Saldo 31-12-2027	Saldo 31-12-2028
Binnenlandse banken								
1 - BNG	1.450	5,890	387	338	290	242	193	145
2 - BNG	2.340	3,620	749	655	562	468	374	281
3 - BNG	1.589	5,400	755	715	675	636	596	556
4 - BNG	2.305	3,720	1.325	1.268	1.210	1.153	1.095	1.037
5 - BNG	10.000	2,900	3.333	2.667	2.000	1.333	667	0
6 - BNG	10.000	2,930	4.000	3.333	2.667	2.000	1.333	667
7 - BNG (2014)	7.500	1,390	3.500	3.000	2.500	2.000	1.500	1.000
8 - BNG (2015)	7.500	1,410	4.000	3.500	3.000	2.500	2.000	1.500
9 - BNG (2016)	10.000	1,195	3.250	2.250	1.250	250	-	-
10 - BNG (2017)	5.000	0,195	3.500	3.000	2.500	2.000	1.500	1.000
12 - BNG (2020)	5.000	0,315	3.500	3.000	2.500	2.000	1.500	1.000
13 - BNG (2020)	7.200	0,585	6.336	6.048	5.760	5.472	5.184	4.896
15 - NWB (2019)	8.000	0,080	5.900	5.367	4.833	4.300	3.767	3.233
16 - NWB (2021)	5.000	0,230	4.000	3.500	3.000	2.500	2.000	1.500
17 - Financial Lease RABO	906	-	131	43	0	-	-	-
18 - Financial Lease ABN	4.130	-	2.403	1.877	1.338	784	390	-
16 - BNG (2022)	10.000	0,755	9.000	8.000	7.000	6.000	5.000	4.000
Prognose nieuwe lening 2024	-	-	-	-	-	-	-	-
Prognose nieuwe lening 2025	5.000	-	-	-	5.000	4.500	4.000	3.500
Prognose nieuwe lening 2026	5.000	-	-	-	-	5.000	4.500	4.000
Prognose nieuwe lening 2027	10.000	-	-	-	-	-	10.000	9.000
Prognose nieuwe lening 2028	5.000	-	-	-	-	-	-	5.000
Totaal (*€ 1000)			56.069	48.562	46.085	43.137	45.599	42.315

Ten opzichte van de 2^e begrotingswijziging 2024 en de begroting 2025 zijn er 2 wijzigingen:

- voor 2024 is nu de verwachting dat er geen nieuwe lening nodig is van € 5.000k.
- voor 2027 zal een additioneel bedrag van € 5.000k geleend worden boven op de al begrote lening van € 5.000k.

Alle bestaande leningen hebben een vaste rente tot het einde van de looptijd. Voor de periode 2025-2028 wordt rekening gehouden met 4,5% rente voor de nieuw af te sluiten leningen.

3.11 Gemeentelijke bijdragen

Ten opzichte van de 2^e begrotingswijziging 2024 en de begroting 2025 zijn de bijdragen voor de basiszorg niet veranderd.

De bijdrage 2025 is hoger dan in 2024 als gevolg van indexering en de 3e tranche van de ontwikkelagenda.

Totaal bijdrage 2024 (incl ingroei Goeree Overflakke)	113.407.324
Indexatie 2025	5.044.673
Inhaal indexatie 2022-2024	2.681.403
Tranche ontwikkelagenda	2.254.016
Bijdrage 2025 zonder ingroei Goeree Overflakke	123.598.864
Ingroei Goeree Overflakke	-317.172
Totaal bijdrage 2025 (incl ingroei Goeree Overflakke)	123.281.692

Voor 2024 en 2025 zijn op basis van de daarover gemaakte afspraken, de gemeentelijke bijdragen als volgt verdeeld;

Gemeente	Bijdrage 2024	Bijdrage 2025
Albrandswaard	1.583.115	1.796.896
Barendrecht	3.091.495	3.500.047
Capelle aan den IJssel	5.189.736	5.774.696
Goeree-Overflakke	3.898.128	4.459.756
Krimpen aan den IJssel	1.907.310	2.165.892
Lansingerland	4.321.383	4.610.909
Maassluis	2.279.264	2.679.849
Nissewaard	6.473.213	7.140.853
Ridderkerk	3.137.702	3.618.702
Rotterdam (excl. GB)	62.492.546	66.575.524
Schiedam	7.233.293	8.006.721
Vlaardingen	6.529.673	7.083.801
Voorne aan zee	5.270.467	5.868.046
Totaal	113.407.324	123.281.692

In de bedragen is de korting verwerkt die de gemeente Goeree Overflakke krijgt. In het kader van de nieuwe verdeelsystematiek en de overgang daar naar toe krijgt deze gemeente een korting die in 2024 € 211k. bedraagt en in 2025 € 317k. Deze korting loopt in 2026 nog verder op naar €422k en wordt daarna afgebouwd in 2 jaar tijd.

Plustaken

Met een aantal gemeenten zijn afspraken gemaakt voor aanvullende dienstverlening die niet in de basiszorgbijdrage is opgenomen. Dit betreft de zogenaamde plustaken. De plustaken zijn nu als volgt begroot voor 2024 en 2025:

Gemeente	Plustaken	2e BW 2024	Wijzigingen	3e BW 2024	Begr 2025	Wijzigingen	1e BW 2025
Albrandswaard	Wijkbrandweer		68.750	68.750		82.579	82.579
Barendrecht	Wijkbrandweer	78.772	-50	78.722	82.632	-53	82.579
Capelle aan den	Wijkbrandweer	78.772	750	79.522	82.632	787	83.419
Lansingerland	Wijkbrandweer	45.950	-1.687	44.263	82.632	-82.632	-
Ridderkerk	Wijkbrandweer	78.772	-50	78.722	82.632	-53	82.579
Rotterdam	Strandwachten	561.409	63.850	625.259	586.335	66.194	652.529
	WABO/TCH	674.983	1	674.984	704.953	0	704.953
	Wijkbrandweer	78.772	66.393	145.165	82.632	69.646	152.278
Schiedam	Wijkbrandweer	78.772	750	79.522	82.632	787	83.419
Vlaardingen	Wijkbrandweer	78.772	-50	78.722	82.632	-53	82.579
Voorne aan Zee	Cultureel erfgoed	24.609	-3.288	21.321	25.701	-3.433	22.268
	Kazerne Oudenhoorn	679	0	679	709	0	709
Totaal		1.780.263	195.368	1.975.631	1.896.122	133.770	2.029.892

De bedragen zijn nu gebaseerd op de meest recente gegevens en de verwachtingen voor 2025. Het contract van de wijkbrandweerman voor Lansingerland loopt in 2024 af en wordt niet verlengd. Voor Albrandswaard is het contract voor de wijkbrandweerman niet voor het hele jaar 2024. De gemeente Rotterdam heeft voor 2024 een tweede wijkbrandweerman ingehuurd. De definitieve bedragen kunnen nog afwijken van de genoemde bedragen, afhankelijk van de afspraken die zijn gemaakt. Dit wordt met de betreffende gemeente in de loop van het jaar nader afgestemd.

Bijlage 1: Meerjarenraming 2024-2028 per kostensoort

Kostensoort	2e BW 2024	Wijzigingen	3e BW 2024	Begroting 2025	Wijzigingen	1e BW 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Personeel	160.370	-95	160.275	163.811	2.800	166.611	166.104	167.250	167.626
Huisvesting	12.958	2.546	15.504	13.704	-75	13.629	14.013	14.222	13.979
Middelen	17.535	1.571	19.106	16.488	276	16.764	16.363	16.301	16.312
Overigen	18.041	-1.362	16.679	19.236	-90	19.146	19.583	19.508	19.521
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financieringsfunctie	681	-37	644	789	-215	575	744	929	1.089
Totaal lasten	209.584	2.622	212.207	214.028	2.697	216.725	216.808	218.211	218.527
Bijdragen gemeenten (incl. DVO+)	115.188	195	115.383	125.178	134	125.312	126.555	126.555	126.555
BDUR	16.869	826	17.695	16.411	2.275	18.686	18.686	18.686	18.686
Zorgverzekeraars	65.891	4.084	69.975	65.891	-	65.891	65.891	65.891	65.891
Overheidsmiddelen en overige opbrengsten	7.957	1.607	9.564	6.757	3	6.760	6.360	6.360	6.360
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financieringsfunctie	508	492	1.000	419	-19	400	400	400	400
Totaal baten	206.413	7.204	213.616	214.656	2.392	217.049	217.892	217.892	217.892
Saldo van de baten en lasten	-3.172	4.581	1.409	628	-304	324	1.084	-319	-635
Toevoeging bestemmingsreserves	661	1.074	1.735	596	268	864	973	798	596
Onttrekking bestemmingsreserves	2.043	-716	1.327	1.624	117	1.741	348	1.568	1.784
Resultaat (* € 1.000,-)	-1.789	2.791	1.002	1.656	-456	1.200	459	451	552
Verwachte nacalculatie gemeentelijke bijdrage	1.789	-	-	-	-	-	-	-	-
Verwachte correctie accres gemeentelijke bijdrage	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na nacalculatie of correctie	-0	2.791	1.002	1.656	-456	1.200	459	451	552
Bestemming resultaat ARR	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	-0	-	1.002	1.656	-456	1.200	459	451	552

Staat van vereiste handtekeningen

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond d.d. 11 december 2024.

De secretaris

De voorzitter

.....

Dhr. A. Littooi

Algemeen Directeur

.....

Dhr. A. Aboutaleb

Voorzitter Algemeen Bestuur

Monitor Ontwikkelagenda

[illegible]

Monitor Ontwikkelagenda

[illegible]

Monitor Ontwikkelagenda

Ontwikkelpunt	Wat willen we bereiken	Korte toelichting	Stavaza						Wat mag het kosten						
			2	4	6	8	10	12	2	4	6	8	10	12	
		Testmaterialen zijn besteld voor aanvullend materieel grootschalig optreden.													
		Er zijn nog geen uitkomsten bij het onderzoek naar mogelijkheden hoogwerkers tot 70 meter.													
VIK (voorheen MIC)	Meer informatie-ondersteund kunnen beslissen bij incidenten en versterken van de informatiepositie van beslissers in het veld en crisisstaven.	De formatie voor de CaCo's is gevuld en er zijn 24/7 CaCo's inzetbaar. Nog niet iedereen is volledig opgeleid.													
Doorontwikkeling netwerkfunctie VRR	Bestrijding van crises flexibeler door te werken vanuit een netwerk. De aard en omvang van een crisis is bepalend voor de crisisbestrijding.	Werving uitbreiding deskundig personeel wordt voorbereid													
		Afhankelijk van werving													
Vorbereiding op gevolgen klimaatverandering	Adequaat repressief op kunnen treden bij crisis, binnen de incidentbestrijding	Op het onderwerp klimaatveiligheid is geïnvesteerd in bewustwording en integraliteit binnen de organisatie, planvorming, en de zichtbaarheid van de veiligheidsregio met betrekking tot het onderwerp.													

Monitor Ontwikkelagenda

[illegible]

Monitor Ontwikkelagenda														
Ontwikkelpunt	Wat willen we bereiken	Korte toelichting	Stavaza						Wat mag het kosten					
			2	4	6	8	10	12	2	4	6	8	10	12
		Stond gepland voor derde kwartaal, maar wordt het vierde kwartaal												
		Pentest gepland voor 4e kwartaal												

Loopt volgens plan
Vertraging maar nog geen interventie nodig
Interventie nodig